

Werkwoordenboek

Werkwoordenboek

Anne-Margré C. Kokée

Uitgeverij Marsilea 4 B.V.
Postbus 8503
Meander 151
6825 MB Arnhem

Auteur: Anne-Margré C. Kokée
Omslagontwerp: Dion Spijk, Threedi-design te Amsterdam
Illustraties: Marjolein Selles
Druk: In eigen beheer via mijnbestseller.nl

Tweede druk 2023

©Uitgeverij Marsilea 4 B.V., 2023

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en of van uitgeverij Marsilea 4 B.V..

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb. 575, dient men de daarvoor wettelijke verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 161, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken kan men zich wensen tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro)

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in a database or retrieval system, or published, in any form of in any way, electronically, mechanically, by print, photoprint, microfilm or any other means without prior written permission from the publisher.

Onlangs al de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kan noch de auteur noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

ISBN 9789464850680

Email: werkwoordenboek@gmail.com

Website: <https://www.mijnbestseller.nl/werkwoordenboek>

Werkwoordenboek

Dit werkwoordenboek heeft in 2005 de 1^e prijs voor Beste Schoolboek gewonnen, en grote uitgeverijen van studieboeken en lesmethoden achter zich gelaten, zoals Malmberg, Wolters Noordhoff, Thieme Meulenhoff, e.a.

Voorwaar een grote prestatie en dat met lovende kritieken en recensies:

Onze Taal. Jaargang 741 Alles over werkwoorden Het Werkwoordenboek van Anne-Margré C. Kokée is een omvangrijk naslagwerk waarin allerhande informatie over werkwoorden te vinden is. Het is vooral gericht op hen die het Nederlands niet als moedertaal hebben, en daarom is de uitleg tweetalig (Nederlands en Engels). In het eerste deel worden de grammaticale aspecten van de Nederlandse werkwoorden uitgelegd, en vervolgens zijn er zes hoofdstukken die ingaan op onder meer de vervoeging van regelmatige en onregelmatige werkwoorden, onvervoegbare werkwoorden, en homofone ('gelijkklinkende') en homonieme ('gelijkvormige') werkwoorden. Bovendien bevat het boek een lijst waarin onregelmatige vormen teruggezocht kunnen worden. Op zeer veel plaatsen wordt extra informatie gegeven, bijvoorbeeld over vaste voorzetsels, uitdrukkingen en afgeleide zelfstandige naamwoorden.
Link: https://www.dbnl.org/tekst/_taa014200501_01/_taa014200501_01_0082.php

NBD Biblion: Drs. D.H. Veenstra

Tweetalige monografie over het werkwoord in de Nederlandse taal. Het boek bestaat uit zeven afdelingen.

Deel een behandelt uitvoerig de theorie van de werkwoorden en verder het ontleden in zinsdelen en woordsoorten. De delen 2 t/m 7 bestaan uit uiteenlopende lijsten van werkwoorden. Vermeldenswaard zijn de alfabetische lijst waarin onregelmatige en afwijkende regelmatige vervoegingen herleid worden tot de het hele werkwoord, de lijst met hoofdgroepen van de onregelmatige werkwoorden en de lijst van homonieme en gelijkklinkende werkwoorden. Uit de keuze voor twee voertalen, Nederlands en Engels, uit het voorwoord en uit de keuze van de lijsten kan worden opgemaakt, dat het hier primair gaat om een naslagwerk voor degenen die het Nederlands als vreemde taal moeten leren. In die opzet lijkt de auteur te zijn geslaagd. Ook voor moedertaalsprekers kan dit boek echter handig zijn.

Link: https://mechelen.bibliotheek.be/catalogus/anne-margre-kokee/werkwoordenboek/boek/library-marc-vlacc_2842473

Het Werkwoordenboek is heel bewust geschreven in eenvoudige woorden en door consequent hetzelfde woordgebruik te gebruiken zowel in het Nederlands als ook in de Engelse taal, opdat iedereen het kan lezen, begrijpen en gaan toepassen.

Voor Neerlandici en academici is er de ANS, Algemeen Nederlandse Spraakkunst, de eerste editie verscheen op 13 november 1984, inmiddels is er de derde herziening ANS3, 2021.

link: <https://e-ans.ivdnt.org/over>

Where is the place of the conjugation of the verb and the infinitives?

In the Dutch language the verbs do have an other place comparing to the English, Spanish and French languages. The Dutch language is like the German language. The sentence structure is different to the English, because in the English language the conjugated verb and the infinitives are directly behind each other without interruption, in contrast to the Dutch language. In Dutch there are three different ways to construct the sentence, depending on how the sentence begins, there is an other sequence of the conjugations and the infinitives of the verbs. In Dutch the infinitives 'jump' to the end of the sentence, I call this 'hoppen'. The infinitives 'hoppen' to the end of the sentence. This is what most foreigners do wrong and for that reason this subject will be explained. See overview below. Fill in the words written below the examples and you get the right sequence. There are three ways of how to do so, if you begin the sentence with:

1. ... willen naar de stad gaan.

Fill in the words: ik, jij, hij, zij, u, het (enkelvoud / single), wij, jullie, zij / ze (meervoud / plural) (these are the persoonlijke voornaamwoorden) and want, en, maar, doch, of, immers, kortom (these are conclusion-words) followed by the persoonlijke voornaamwoorden.

They are called coordinating words (= nevenschikkend) So: coordinating words + personal pronouns + conjugation + rest of the sentence + infinitive(s) So shortly: O + PV + ... + infinitive(s)

2. ... willen wij naar de stad gaan.

Fill in the words: 's morgens, 's middags, 's avonds, 's nachts, na het eten, in de zomer (conditions of time), soms, vaak, wel, toch, altijd, nooit meer, evenmin, bovendien, intussen, misschien, hoe, wat, waar, waarom, waarmee, wanneer and other (?) question-words, or conclusion words: dus, daar, ergens, nergens, noch, desondanks, eens, op de fiets (conditions of places).

These are called adverbs (= bijwoorden en bepalingen van tijd en plaats) So: adverbs + conjugation + personal pronouns + rest of the sentence+ infinitive(s) So shortly: ...PV + O + ... + infinitive(s)

3. ... wij naar de stad willen gaan.

Fill in the words: als, omdat, mits, indien, toen, daar, aangezien, doordat, hoewel, terwijl, nadat, tenzij

These are called subordinated words (= onderschikkend) So: subordinated words + personal pronouns + rest of the sentence + infinitive(s) So shortly: ... + O + ... PV + infinitive(s) Attention! O = subject, the one who or what does: I, you, he ,she, it, we, the animal, the car, etcetera PV = conjugated form of the verb, the one that changes / conjugates: loop, loopt, lopen... Infinitief = infinitive, the whole verb without conjugation / changing: lopen, zitten, eten, gaan

Inhoud

Voorwoord		9
Deel I: Alles over werkwoorden		10
Part I: All about verbs		10
1	Betekenis van bijzondere tekens en begrippen Meaning of special signs	10 13
2	Wat is een werkwoord? What is a verb?	18 18
3	Regelmatige en onregelmatige werkwoorden Regular and irregular verbs	23 23
4	Regelmatige werkwoorden vervoegen in de tegenwoordige tijd Conjugate regular verbs into the present tense	25 25
5	Regelmatige werkwoorden vervoegen in de verleden tijd (ovt) Conjugate regular verbs into the past tense or preterit	30 30
6	Regelmatige werkwoorden vervoegen in de voltooidede tijd (vtt / vvt) Conjugate regular verbs into the present and perfect tense	37 37 37
7	Onregelmatige werkwoorden vervoegen in de verleden tijd (ovt) Conjugate irregular verbs into the past tense or preterit	42 42 42
8	Onregelmatige werkwoorden vervoegen in de voltooidede tijd (vtt / vvt) Conjugate irregular verbs into the present and past perfect tense	44 44 44
9	Onregelmatige werkwoorden in de voltooidede tijd Irregular verbs in the perfect tense	47 47
10	Werkwoorden vervoegen in de toekomstige tijd (ttt) Conjugate verbs into the future tense and conditional	61 61
11	Gebiedende wijs Imperative or commanditive form	66 66
12	De aanvoegende wijs Subjunctive form	68 68
13	Wederkerende werkwoorden / voornaamwoorden en wederkerige voornaamwoorden Reflexive verbs / pronouns and mutual or reciprocal pronouns	69 69 69
14	Voltooid deelwoord Past participle	71 71
15	Onvoltooid deelwoord of tegenwoordig deelwoord Progressive present or the -ing conjugation	78 78
16	Hulpwerkwoorden (hww) en zelfstandige werkwoorden (zww) Auxiliary verbs and independent verbs	80 80
17	Koppelwerkwoorden (kww) Copulas verbs	84 84
18	Klemtoonregel bij werkwoorden met een voorzetsel Stressrule of the verbs with a preposition	88 88
19	Werkwoorden met bijbehorend voorzetsel Verbs with their preposition	91 91
20	Het gebruik van te How to use te	95 95

21	Actieve en passieve of lijdende werkwoorden Active and passive verbs	97 97
22	Uitspraakregels van de Nederlandse taal How to pronounce the Dutch language	101 101
23	Nuanceverschillen en specifieke gebruiken in werkwoorden Differences in nuances and the specific uses of verbs	107 107
24	Taalkundig ontleden Parse of grammar	115 115
25	Redekundig ontleden Analysis of grammar	127 127
26	Nieuwe werkwoorden, de neocretologie New verbs, the neocretology	141 141
Deel II:	De werkwoorden van a tot z	145
Part II:	The verbs from a to z	145
Deel III:	Onregelmatige en afwijkende regelmatige vervoegingen herleiden	225
Part III:	The irregular and deviated regular conjugations converted into the verb	225
Deel IV:	Hoofdgroepen van de onregelmatige werkwoorden	285
Part IV:	The main groups of the irregular verbs	285
Deel V:	Hoofdgroepen van de regelmatige werkwoorden	420
Part V:	The main groups of the regular verbs	420
Deel VI:	Niet te verwarren werkwoorden, vervoegingen en andere woorden, homofonen en homoniemen	495
Part VI:	Verbs that should not be confused, conjugations and / or other words, homonyms and homophones	495
Deel VII:	Werkwoorden die niet vervoegd worden	532
Part VII:	Verbs without conjugation	532
Deel VIII:	Idiomatische uitdrukkingen, letterlijke en figuurlijke betekenissen, spreekwoorden en gezegdes	541
Part VIII:	Idiomatical expressions, literal meaning and figurative meanings, proverbs and sayings	541

Voorwoord

Onze taal zit vol valkuilen, verwarringen en niet te vergeten de vele idiomatische uitdrukkingen, die je volledig op het verkeerde been kunnen zetten. Ik zocht maar vond geen werkwoordenboek waarin je alles over de Nederlandse werkwoorden van voor naar achter en van achter naar voren in kunt opzoeken, dus van aaien tot zwaaien en van aten naar eten en van zaten naar zitten. Zodat je in een helder overzicht in één oogopslag kunt zien bij welk werkwoord deze vervoeging 'thuis' hoort. En dan ook gelijk de regels van het vervoegen en die van 't Kofschip wanneer schrijf je een d of t in de verleden tijd (rekenen wordt gerekend en plakken wordt geplakt), wanneer een d, dt of t (ik word, hij wordt en hij loopt), de voorzetsels behorend bij een werkwoord (iets aanvragen bij iemand), de onvervoegbare werkwoorden (rekeningrijden, liplezen), de idiomatische uitdrukkingen immers alleen onze tranen kunnen over de wangen biggelen, de verwarringen van homofonen en homoniemen (bereiden en berijden), en ja dan ook maar gelijk het redekundig ontleden en taalkundig ontleden er even bij. Kortom een compleet naslagwerk.

Zeven jaren lang heb ik met veel liefde en geduld dit boek geschreven, het was een heel nauwkeurig monnikenwerkje maar met voldoening kijk ik erop terug. Het is een duidelijk opzoekboek en naslagwerk geworden voor allen die onze Taal lief heeft of lief wilt gaan hebben.

Dat ik met deze opzet goed geslaagd ben bleek uit de vele mooie en bijzondere recensies en ook won mijn Werkwoordenboek in 2005 de 1^e prijs voor Beste Schoolboek en liet het Werkwoordenboek die dag vele grote uitgeverijen in studieboeken en lesmethoden achter zich, zoals Malmberg, Thieme Meulenhoff en Wolters Noordhoff. Voorwaar een prestatie.

In 2005 is het boek uitgebracht door Uitgeverij Het Spectrum als Prisma Werkwoordenboek, de 1^e druk was snel uitverkocht maar toch kwam er nooit een 2^e druk. Echter steeds vaker kreeg ik verzoeken uit binnen- en buitenland, van Instituten Nederlands tot Bibliotheken of ik het boek dan niet in eigen beheer kon gaan uitbrengen want hun boeken waren inmiddels wel hard aan vervanging toe en zo geschiedde.....

Hierbij wens ik alle lezers van het Werkwoordenboek heel veel taalplezier in goede gezondheid toe.

♥ Veel lieve dank gaat uit naar mijn man, kinderen en schoonkinderen, voor alle jaren liefde en steun

♥ onze lieve kleinkinderen Yves, Ymres en Mylo de gebruikers van de toekomst

♥ en in het bijzonder ook mijn lieve oma, Anna Bekkering-Copier, zij stierf 97 lenten jong in juni 2002, heel veel lieve dank omdat u er altijd voor me was... ik weet dat u trots op mij bent en meekijkt vanaf een grote ster *

© Mijn 'oude' docent Nederlands drs. Lode Bisschop († januari 2003, hij die mij de liefde voor Taal bijbracht met zijn bijzondere vorm van lesgeven en vast en zeker met trots van boven toekijkt.

© Dion Spijk (Threedesign) te Amsterdam voor zijn mooie werk bij deze herdruk

© Mijn vriendin Marjolein Selles voor haar creatieve inbreng en grappige kikker illustraties

© Het team van Basisschool De Brug te Westervoort waar ik meer dan 20 jaar met veel plezier en enthousiasme als vrijwilliger heb mogen 'Taalmoederen' in het Documentatiecentrum.

© Jan Wassens van de Internationale Schakelklas Arnhem (ISK) en Peter Burgers (OVSV/OBD) te Arnhem voor hun samenbrengen en support.

© mr. Piet Doedens († juli 2022), Mr. Germ J. Kemper, Peter Groenendijk ook zeer veel dank.

© drs. Fritz Spliethoff, landelijk projectmanager Taalbeleid bij KPC 's-Hertogenbosch, hij heeft mij toentertijd sterk aangemoedigd dit boek te gaan schrijven en mij bij de grote uitgeverijen heeft gepresenteerd, want zo zei hij: 'dit boek moet er gewoon gaan komen.....'

Anne-Margré C. Kokée, MD

Deel I: Alles over werkwoorden

Part I: All about verbs

1 Betekenis van bijzondere tekens en begrippen

In dit boek staan verschillende tekens, zoals (R), (*), ~, H(z), H+Z, enzovoort. Wat deze tekens betekenen staat hier beschreven.

Wat betekent een onderstreept deel van een woord, en het teken (R) en het teken *)?

aanbranden: aan is onderstreept, dit betekent dat de klemtoon op aan valt.
verbranden: brand is onderstreept, dit betekent dat de klemtoon op brand valt.

(R) is een **regelmatig werkwoord** (= zwak werkwoord); het werkwoord verandert zwak, dus verandert weinig in de verleden tijd en in de voltooid tijd, bijvoorbeeld: branden -brandde(n)-gebrand.

(*) is een **onregelmatig werkwoord** (= sterk werkwoord); het werkwoord verandert sterk, dus verandert veel in de verleden tijd en in de voltooid tijd, bijvoorbeeld:
zijn - was/ waren - geweest.

~ is een tilde-teken en **vervangt het trefwoord** in een zin en / of in een voorbeeld, zoals brand, de ~. Dit betekent dat op de plek van het tilde-teken het woord *brand* moet staan.

Wat betekenen de begrippen H (z) of Z+H of H of Z?

Deze tekens geven de actieve vorm en de passieve of lijdende vormen van het werkwoord *aan*. Bij de actieve én de passieve of lijdende vorm van een werkwoord komt de voltooid tijd van een werkwoord aan de orde. Een voltooid tijd van een werkwoord maak je met behulp van het werkwoord *hebben* of met het werkwoord *zijn* en met een voltooid deelwoord, zoals: ik heb geslagen.

'Ik heb geslagen' is de **actieve** vorm van het werkwoord *slaan* in de voltooid tijd, want ik ben degene die de actie verricht.

'Ik ben geslagen' geeft aan dat een **ander** de actie heeft verricht. Dit noemen we de passieve vorm of ook wel de lijdende vorm van een werkwoord in de voltooid tijd.

Kijk maar eens naar de volgende regels:

Ik **heb geslagen** - dit is de tegenwoordige voltooid tijd van het werkwoord *slaan* in de actieve vorm.

Ik **ben geslagen** - dit is de tegenwoordige voltooid tijd van het werkwoord *slaan* in de passieve of de lijdende vorm.

Ik **had geslagen** - dit is de verleden voltooid tijd van het werkwoord *slaan* in de actieve vorm

Ik **was geslagen** - dit is de verleden voltooid tijd van het werkwoord *slaan* in de passieve vorm of de lijdende vorm.

In de tekst van dit boek kun je begrippen lezen zoals:

1. **H(z) slaan**
2. **Z+H aanbranden**
3. **H werken**
4. **Z gaan**

Er zijn vier verschillende mogelijkheden van actief en passief gebruik van een werkwoord + voltooid deelwoord.

1. H (z) ...

H (z) betekent dat een werkwoord in de **actieve vorm** van de voltooid tegenwoordige tijd en de voltooid verleden tijd met een vervoeging van *hebben* wordt gevormd. En het betekent dat deze in de **passieve of lijdende vorm** met een vervoeging van *zijn* wordt gevormd.

We schrijven de letter *H* daarom met een hoofdletter (grote letter) en de letter (*z*) tussen haakjes. In het boek staat dan bijvoorbeeld het volgende:

H (z) slaan: dit betekent dat met het werkwoord *hebben* de actieve vorm wordt gemaakt. 'Ik heb geslagen', daarbij is de ik-persoon actief, de ik-persoon slaat. Het betekent ook dat met het werkwoord *zijn* de passieve of lijdende vorm wordt gemaakt. 'Ik ben geslagen', daarbij is de ik-persoon passief, iemand anders slaat dus de ik-persoon, iemand anders is dus actief.

N.B. In een woordenboek staat alleen de actieve vorm beschreven: slaan [sloeg/ sloegen-h geslagen]

De meeste werkwoorden in de voltooid tegenwoordige en voltooid verleden tijd hebben een **actieve** vorm met *hebben* en een **passieve of lijdende** vorm met *zijn*.

Zie nog een aantal voorbeelden hierna:

H (z) zien:

- ik heb gezien (actieve vorm in de voltooid tegenwoordige tijd)
- ik ben gezien (passieve vorm in de voltooid tegenwoordige tijd)
- ik had gezien (actieve vorm in de voltooid verleden tijd)
- ik was gezien (passieve vorm in de voltooid verleden tijd)

Zo ook:

- jij hebt gezien, jij bent gezien, jij had gezien, jij was gezien
- hij heeft gezien, hij is gezien, hij had gezien, hij was gezien
- zij heeft gezien, zij is gezien, zij had gezien, zij was gezien
- u heeft gezien, u bent gezien, u had gezien, u bent gezien
- wij hebben gezien, wij zijn gezien, wij hadden gezien, wij waren gezien
- jullie hebben gezien, jullie zijn gezien, jullie hadden gezien, jullie waren gezien
- zij hebben gezien, zij zijn gezien, zij hadden gezien, zij waren gezien

H (z) horen:

- ik heb gehoord, ik ben gehoord, ik had gehoord, ik was gehoord

H (z) maken:

- ik heb gemaakt, ik ben gemaakt, ik had gemaakt, ik was gemaakt

H (z) rijden:

- ik heb gereden, ik ben gereden, ik had gereden, ik ben gereden

H (z) pakken:

- ik heb gepakt, ik ben gepakt, ik had gepakt, ik was gepakt

2. Z+H ...

Z+H betekent dat een werkwoord een **actieve vorm** heeft met zowel het werkwoord *hebben* als met het werkwoord *zijn* in de voltooid tegenwoordige tijd en de voltooid verleden tijd. Er bestaat **geen passieve vorm** van zo'n werkwoord.

Z+H klimmen: dit betekent dat het werkwoord *klimmen* in de **actieve vorm** met zowel *hebben* als *zijn* kan worden vervoegd, zowel in de voltooid tegenwoordige tijd als in de voltooid verleden tijd.

Er bestaat **geen passieve vorm** van het werkwoord *klimmen*. Daarom staan de letters *Z+H* beide met een hoofdletter. Dat de letters **niet** tussen haakjes staan, betekent dat er geen passieve vorm is van het werkwoord *klimmen*.

Wanneer we zo'n *Z+H* - werkwoord vervoegen met *hebben* heeft het een andere betekenis dan wanneer we het werkwoord vervoegen met *zijn*. Kijk maar naar het voorbeeld:

Z+H aanbranden:

- ik heb het eten aangebrand (de ik-persoon heeft het eten aan laten branden)
- het eten is aangebrand (het is onbekend wie het eten aan heeft laten branden)

Het werkwoord *aanbranden* heeft dus een actieve vorm, die gemaakt kan worden met zowel *hebben* als met *zijn*, maar het heeft geen passieve vorm of lijdende vorm.

In het woordenboek staat dit zo omschreven:

- klimmen (klom, h of is geklommen)

Zo zijn er meer werkwoorden die we op dezelfde manier kunnen vervoegen, zoals:

Z+H aanbreken:

- ik heb het potje aangebroken, het potje is aangebroken door mij

Z+H aandikken:

- zij heeft het verhaal aangedikt, het verhaal is aangedikt door haar

Z+H aandringen:

- ik heb aangedrongen op een snel proces, er is aangedrongen op een snel proces door mij

Z+H fietsen:

- ik heb hard gefietst, ik ben hard naar huis gefietst

Z+H klimmen:

- ik heb in de boom geklommen, ik ben in de boom geklommen

3. H ...

H betekent dat een werkwoord **alleen een actieve vorm** in de voltooid tegenwoordige tijd en de voltooid verleden tijd heeft, die je met het werkwoord *hebben* kunt maken. Er bestaat **geen passieve vorm** van zo'n werkwoord.

Een voorbeeld is:

H werken:

- ik heb gewerkt (actieve vorm in de voltooid tegenwoordige tijd)
- ik had gewerkt (actieve vorm in de voltooid verleden tijd)

Er bestaat **geen** passieve of lijdende vorm van *werken* met het werkwoord *zijn*, want 'ik ben gewerkt' bestaat niet.

Let op: een gelijkend werkwoord, *tegenwerken*, kun je wél passief of lijdend gebruiken:

- ik ben tegengewerkt
- ik heb tegengewerkt

Voorbeelden van werkwoorden die geen passieve vorm kennen:

H drinken:

- ik heb gedronken, ik had gedronken
- 'Ik ben gedronken' bestaat niet.

In 'ik ben dronken' is *dronken* niet een werkwoordvervoeging van drinken, maar een zogenaamd naamwoordelijk deel van het gezegde.

Zie voor meer uitleg over het naamwoordelijk deel van het gezegde hoofdstuk 17 en 25 van deel I.

4. Z ...

Z betekent dat een werkwoord **alleen een actieve vorm** in de voltooid tegenwoordige tijd en In de voltooid verleden tijd heeft met het werkwoord *zijn*. Er bestaat **geen** passieve vorm van zo'n werkwoord Het werkwoord heeft dan **geen** passieve vorm of lijdende vorm, want er staat geen letter tussen haakjes.

Een voorbeeld is:

Z gaan

- ik ben gegaan (actieve vorm in de voltooid tegenwoordige tijd)
 - ik was gegaan (actieve vorm in de voltooid verleden tijd)
- Er bestaat geen passieve of lijdende vorm van het werkwoord *gaan*.

Zo geldt dit ook voor de volgende werkwoorden.:

Z zijn:

- ik ben geweest, ik was geweest

Z komen:

- ik ben gekomen, ik was gekomen

Z arriveren:

- ik ben gearriveerd, ik was gearriveerd

Voor voorbeelden van de actieve en passieve vorm, zie hoofdstuk 21 van deel I.

1 Meaning of special signs

In this book there are several items / signs, like (R), *, H (z), H+Z or Z+H etcetera. The meaning of these signs is written below.

What means an underlined part of a word and (R) and *)?

aanbranden: aan is underlined, this means that the stress should be on aan.

verbrand: brand is underlined, this means that the stress should be on brand.

(R) means that it is a regular verb, because it does not change much into the past and composed tense.

***)** means that it is a unregular verb, because it does change into the past and composed tense.

~ is a tilde sign which replaces the buzz word in the sentence, like in the example brand, de ~. this means that on the tilde spot should be written the word brand.

What means H (z) or Z+H or H or Z?

These signs mean the active and the passive form of a the verb.

The active form and the passive form of a verb is important to know, when we want to make a composed tense of a verb. A composed tense of a verb can be made with the help of an other verb *hebben* (to have) and / or with the verb *zijn* (to be), like in: ik heb geslagen (I have beaten). 'Ik heb geslagen' is the active form of the verb slaan (to beat), cause I am the one who acts 'Ik ben geslagen' is the passive form, because somebody else acts and I do nothing, I am passive.

Therefore

Ik **heb geslagen** (I have beaten) is the active form in the present perfect tense.

Ik **had geslagen** (I had beaten) is the active form in the past perfect tense.

Ik **ben geslagen** (I am beaten) is the passive form in the present perfect tense.

Ik **was geslagen** (I was beaten) is the passive form in the past perfect tense.

In this book you can read in the text terms like:

1. **H (z) slaan**
2. **Z+H klimmen**
3. **H werken**
4. **Z gaan**

These are the four different possibilities of the use of a verb in the composed tense or present and past perfect tense or also mentioned the past indefinite and pluperfect indicative:

1. H (z)...

H (z) means that such a verb does have an **active form** by the verb *hebben* and a **passive form** by the verb *zijn*, into the present and past perfect tense.

That is why we do write the letter H with a capital letter and we do write the letter (z) between brackets. An example of such a verb is:

- **H (z) slaan** (to beat):

H: this means that by the verb *hebben* the active form can be made, like 'ik heb geslagen'.

We do write *hebben* with a capital letter as H.

(z): this means that by the verb *zijn* the passive form can be made, like 'ik ben geslagen'.

We do write *zijn* between brackets as (z).

So we do it completely in the present and past perfect tense:

- hij heeft / had geslagen (the active form for the male person singular, the he-form)
- zij heeft / had geslagen (the active form for the female person singular, the she-form)
- u heeft / had geslagen (the active form for the third person singular and plural in the polite form)
- wij hebben / hadden geslagen (the active form for the first person plural, the we-form)
- jullie hebben / hadden geslagen (the active form for the second persons plural, the plural you-form)
- zij hebben / hadden geslagen (the active form for the third person plural, the they-form)

Mostly all verbs do have this active form with *hebben* and the passive form with *zijn* in the present and past perfect tense, like:

H (z) zien

- ik heb / had gezien (active form), ik ben / was gezien (passive form)

H (z) horen

- ik heb / had gehoord, ik ben / was gehoord

H (z) maken

- ik heb / had gemaakt, ik ben / was gemaakt

H (z) rijden

- ik heb / had gereden, ik ben / was gereden

H (z) pakken

- ik heb / had gepakt, ik ben / was gepakt

2. Z+H ...

Z+H means that such a verb does have aswell an **active form** by het verb *zijn* as also by the verb *hebben* into the present and past perfect tense and that there is **no** passive form available for that verb. This is the reason why both letters are written with capital letters Z+H there is no passive form because there is no letter between the brackets.

An example of such verb is:

Z+H klimmen (to climb) means that we can conjugate the verb *klimmen* in the active form aswell by the verb *hebben* as also by the verb *zijn*, and that the verb *klimmen* has **no** passive form available. That is the reason why we do write the letters Z+H with capital letters, to show that there ia no passive form, because there are no letters between brackets.

Although the meaning of the both farms are not the same, as you can see:

- ik heb geklommen (by the verb *hebben* (to have))
- ik ben in de boom geklommen (by the verb *zijn* (to be))

We do have some other verbs like these, we conjugate them in the same way:

Z+H aanbranden:

- ik heb het eten aangebrond, het eten is aangebrand

Z+H aanbreken:

- ik heb het potje aangebroken (is open gemaakt), het potje is aangebroken

Z+H fietsen:

- ik heb hard gefietst, Ik ben hard naar huis gefietst

3. H ...

H means that such a verb does have an **active form** by the verb *hebben*, into the present and past perfect tense, and that there is **no** passive form available for that verb.

An example of such a verb is:

H werken (to work):

H werken means that we can conjugate the verb *werken* in the active form by the verb *hebben*, into the present and past perfect tense, and that the verb *werken* has **no** passive form available. We do write the letter H with a capital letter, to show that it is the active form.

H werken:

- ik heb gewerkt (I have worked) is the active form in the present perfect tense.
 - ik had gewerkt (I had worked) is the active form in the post perfect tense,
- There is **no** passive form of the verb *werken*. It does not exist.

We do make the other conjugations into the present and past perfect tense as follows:

- ik heb gewerkt, ik had gewerkt
- jij hebt gewerkt, jij had gewerkt
- zij heeft gewerkt, zij had gewerkt
- hij heeft gewerkt, hij had gewerkt
- u heeft gewerkt, u had gewerkt
- het heeft gewerkt. het had gewerkt
- wij hebben gewerkt, wij hadden gewerkt
- Jullie hebben gewerkt, jullie hadden gewerkt
- zij hebben gewerkt, zij hadden gewerkt

Attention!

There is another resembling verb *tegenwerken* (to thwart, to cross, to work against). Do not mix them up, because this verb does indeed have an active form as well as a passive form:

H tegenwerken:

- ik heb tegengewerkt, ik ben tegengewerkt

So we do also with the verb *drinken* (to drink):

H drinken

- ik heb gedronken (the active form in the present composed tense), ik had gedronken (the active form in the past composed tense)

There is **no** passive form of the verb *drinken*, so 'ik ben gedronken' does not exist.

Attention!

Do not mix these up: 'ik ben dronken' is not a conjugation of the verb *drinken*. This is a subject complement. See for more about the term subject complement chapter 17 and 25 part I.

4. Z ...

Z means that a verb can be conjugated by the verb *zijn* only in the active form, into the present and past perfect tense, and that there is no passive form available for such a verb.

An example for such verb is:

Z zijn (to be)

Z zijn means that the active form of this verb *Z* must be made by the verb *zijn*. The verb *zijn* has only an active form and **no** passive form can be made. We do write the letter *Z* with a capital letter, to show that it is the active form.

We conjugate the verb *zijn* as follows:

- ik ben geweest, ik was geweest
- jij bent geweest, jij was geweest
- zij is geweest, zij was geweest
- hij is geweest, hij was geweest
- u bent geweest, u was geweest
- het is geweest, het was geweest
- Wij zijn geweest, Wij waren geweest
- jullie zijn geweest, jullie waren geweest
- zij zijn geweest, zij waren geweest

So we do also with the following verbs:

Z gaan:

- ik ben gegaan (the active form in the present perfect tense), ik was gegaan (the active form in the past perfect tense)

and continuing:

- jij bent gegaan, jij was gegaan
- zij is gegaan, zij was gegaan
- hij is gegaan, hij was gegaan
- u bent gegaan, u was gegaan
- het is gegaan, het was gegaan
- wij zijn gegaan, wij waren gegaan
- Jullie zijn gegaan, jullie waren gegaan
- zij zijn gegaan, zij waren gegaan

Z komen:

- Ik ben gekomen (active form in the present composed tense), ik was gekomen (active form in the past composed tense)

Z arriveren:

- ik ben gearriveerd (active form in the present composed tense), ik was gearriveerd (active form in the past composed tense)

See for examples of the active and passive form chapter 21 part I.

2 Wat is een werkwoord? (What is a verb?)

Wat is een werkwoord en hoe moet je het vervoegen?

Een zin wordt gemaakt van woorden en werkwoorden. Met die verschillende woorden en werkwoorden maak je een zin. Dit noemen we **zinsopbouw**. Om een volledige zin te maken, moet je een werkwoord gebruiken. Een werkwoord is namelijk nodig om te zeggen wat je gaat doen of wat er gaat gebeuren. Een werkwoord is een woord dat zegt wat er gaande is, wat er gebeurt, wat er wordt gedaan of in welke toestand of handeling iemand is: hij loopt, zij zit, ik eet, het is mooi weer, hij is liggend in bed, zij heeft haar bord leeg gegeten.

Een werkwoord kun je **vervoegen**. Vervoegen betekent dat je een werkwoord aanpast waardoor verschillende werkwoordsvormen ontstaan. Het werkwoord moet worden aangepast aan diegene (of datgene) die het meest direct bij het werkwoord hoort, dus diegene die de actie onderneemt: ik loop, jij loopt, hij loopt, zij loopt, de hond loopt, wij lopen, jullie lopen, zij lopen.

Het aangepaste werkwoord, de vervoeging, noemen we **de persoonsvorm**. De persoonsvorm is een vervoeging van een werkwoord en deze is aangepast aan het onderwerp in de zin. Het onderwerp in de zin is diegene (of datgene) die het meest direct bij het werkwoord hoort, dus diegene die de actie onderneemt.

Dus:

Ik loop, zij loopt of wij lopen - je ziet dat het werkwoord verandert, het wordt vervoegd.

Het werkwoord past zich aan het onderwerp aan. In dit geval bestaat het onderwerp uit **persoonlijke voornaamwoorden**. We kennen de volgende persoonlijke voornaamwoorden:

ik, jij / je, hij, zij / ze, u, het - deze persoonlijke voornaamwoorden zijn **enkelvoud**, dat wil zeggen dat ze in hun eentje zijn.

wij / we, jullie, zij / ze - deze persoonlijke voornaamwoorden zijn **meervoud**, dat wil zeggen dat ze met meerdere personen zijn.

Het werkwoord wordt dus vervoegd naar het onderwerp van de zin, maar het verandert ook als het in een andere tijd wordt gezet.

Gebeurt het, of **doen** we het nú dan noemen we dit de **tegenwoordige tijd**.

Iets dat je gisteren **deed** noemen we de **verleden tijd**.

En iets dat je nog **gaat doen** noemen we de **toekomstige tijd**.

Je ziet dat het werkwoord in de voorgaande zinnen *doen* is, want dit woord verandert steeds:
- doen - deed - gaat doen

woorden die zich dus aanpassen aan het onderwerp en aan de tijd, zijn **werkwoorden**.

Voorbeelden.

- Maria houdt van dansen - zij houdt van dansen

'houdt' komt van *houden van* en dit wordt aangepast aan Maria, oftewel aan 'zij' in het enkelvoud.

- Maria en Peter houden van dansen - zij houden van dansen

'houden' wordt aangepast aan Maria en Peter, oftewel aan 'zij' in het meervoud.

ATTENTIE! Er zijn ook werkwoorden die je NIET kunt vervoegen, deze werkwoorden kunnen alleen in de infinitiefvorm, dat wil zeggen dat het hele werkwoord gebruikt wordt. Bijvoorbeeld: aandenken, boogschieten, rekeningrijden. (Deze werkwoorden vind je in deel 6a)

b. What is a verb? How to conjugate?

(To conjugate is the same as to change / to adapt to the subject in the sentence)

A sentence is made by words and verbs. You can not make a full sentence without using a verb to express what is going to happen, who does do what or in what condition it or somebody is: he walks, she is sitting, I do eat, it is nice weather, he is laying in bed, she has eaten all.

A verb is a word that must be conjugated (= changed) and adjusted - in Dutch **vervoegen en aanpassen** - to the person or case who or which does do it. The conjugated form and the adjusted form, we call these **de persoonsvorm**.

What happens now in time is the present time - **de tegenwoordige tijd** - and something you did yesterday is the past tense or preterit - **de verleden tijd** - and what you will do tomorrow is the futuretime - **de toekomstige tijd**.

You see that to do is the verb in this sentence because this word changes into: does - did - will do, in three different tenses (tijden). So in this way you can see when something is happening or happened or will happen and it shows directly which word is the verb in a sentence. A verb is very important in a sentence, without a verb a real sentence can not be made.

The adjusted and conjugated form we do call it the persoonsvorm. The **persoonsvorm** belongs to the person(s) or thing(s) in the sentence as the **persoonlijke voornaamwoorden**, like:

ik, jij / je, hij, zij / ze, u, het, men, these are called singular (enkelvoud)

wij / we, jullie, zij / ze, these are called plural (meervoud)

Or

- Mary likes to dance - she likes to dance: 'likes' is conjugated to the person Mary or she.
- Mary and Peter like to dance - they like to dance, 'like' is conjugated to the persons Mary and Peter or they.

Attention!

There are some verbs which can NOT be conjugated, you can only use the infinitive form (the whole verb). These are verbs like: aandenken, boogschieten, rekeningrijden, etcetera. (You can find more about them in part VII)

Waar staat het werkwoord?

In de Nederlandse taal staat het werkwoord op een andere plaats dan in sommige andere talen. zoals Engels, Frans of Spaans. In deze talen staan de werkwoorden altijd bij elkaar en achter elkaar:

eerst de persoonsvorm, dan de vervoegde vorm (aangepaste vorm) en daarna alle infinitieven (= hele onvervoegde werkwoorden) erachter, zoals:

- I want to go to sleep now - want + to go + to sleep
- je veux aller dormir maintenant - veux + aller + dormir
- Quiero ir a dormir esto momento - quiero + ir + a dormir

Maar in de Nederlandse taal en zo ook in de Duitse taal - dit zijn Germaanse talen - is het anders:

- ik wil nu gaan slapen - wil ... + gaan + slapen
- ich woll jetzt schlafen gehen - woll ... + schlafen + gehen

In de Nederlandse taal staan de persoonsvorm en de andere werkwoorden **niet** direct bij of achter elkaar. De persoonsvorm blijft bij het onderwerp staan, maar de andere werkwoorden - de infinitieven - gaan naar een plek verderop in de zin. Ze springen naar een andere plaats in de zin. Het springen van de werkwoorden naar verderop in de zin, dat noem ik **hoppen**. Hoppen is dus dat de werkwoorden naar een andere plek verderop of zelfs naar het einde van de zin springen.

Wat is een persoonsvorm?

Een persoonsvorm is een werkwoord dat zich aangepast (= verandert) aan het onderwerp, en aan de tijd. Dit zijn de persoonsvormen van het werkwoord *lopen*:

- ik loop, jij loopt, hij loopt, zij loopt, u loopt, het loopt, men loopt, wij lopen, jullie lopen, zij lopen, ik liep, jij liep, hij liep, zij liep, u liep, het liep, men liep, wij liepen, jullie liepen, zij liepen.

N.B. In 'ik heb gelopen' en 'jij hebt gelopen' wordt de persoonsvorm niet gevormd van het werkwoord *lopen*, maar van het werkwoord *hebben*.

De persoonsvorm past zich dus aan het onderwerp aan; het onderwerp is vaak een **persoonlijke voornaamwoorden**. Hier zie je een overzicht van alle persoonlijke voornaamwoorden.

ENKELVOUD - singular

ik - 1e persoon, is de persoon die spreekt.

jij / je - 2e persoon, is de ander die je mag tutoyeren, waar je 'je' of 'jij' tegen mag zeggen

u - de 2e persoon, is de ander die je niet mag tutoyeren, een beleefdheidsvorm

hij - (ie in de spreektaal), 3e persoon, is de mannelijke persoon enkelvoud

zij / ze - de 3e persoon, is de vrouwelijke persoon enkelvoud

het - ('t in spreektaal), 3e persoon, is de onzijdige persoon, het is geen man of geen vrouw, maar een ding of het weer en alle verkleinwoordjes als: het meisje - het jongetje

men - 3e persoon, is alle mensen die we niet met name willen noemen, de onbekende(n)

MEERVOUD - plural

wij / we - 1e persoon meervoud (dat ben ik met de anderen samen)

jullie - 2e persoon meervoud (dat ben jij met de anderen samen)

zij / ze - 3e persoon meervoud (dat zijn de anderen)

Waar staat de persoonsvorm en waar staan de infinitieven van de werkwoorden?

In de Nederlandse taal is de plaats van de persoonsvorm en de andere infinitieven (= hele werkwoorden) afhankelijk van hoe de zin begint. Er zijn drie manieren om een zin te beginnen. Bij elk van deze drie manieren is er een andere zinsopbouw en een andere volgorde van de woorden en werkwoorden. De werkwoorden 'hoppen' naar hun plekje in de zin, en dit is afhankelijk van hoe je de zin gaat beginnen. De zin:

1. is nevenschikkend
2. begint met een bepaling van tijd of plaats of een vragend voornaamwoord
3. is onderschikkend

1. ... willen naar de stad gaan

Wanneer op de puntje,s persoonlijke voornaamwoorden of conclusiewoordes (zoals want, en, maar, doch, of, immers, kortom) gevolgd door een persoonlijk voornaamwoord staan dan heet dit een **nevengeschikte zin**. Het zijn nevenschikkende bepalingen.

Dus eerst persoonlijk voornaamwoord + eventueel conclusiewoord + persoonsvorm + de rest van de zin + infinitief.

Nevenschikkend: O + PV + ... + infinitief

N.B.

O = Onderwerp, degene die het doet ik, jij, hij, zij, u, het, wij, het dier, de auto, enzovoort

PV = Persoonsvorm, het werkwoord dat verandert (wordt vervoegd) loop, loopt, lopen ...

Infinitief = het hele werkwoord zonder te veranderen/ vervoegen: lopen, zitten, eten, gaan ...

2. ... willen wij naar de stad gaan.

Als op de puntjes de woorden staan: 's morgens, 's middags, 's avonds, 's nachts, na het eten, in de zomer (= bepalingen van tijd), soms, vaak, toch, altijd, nooit meer, evenmin, bovendien, intussen, misschien, hoe, wat, waar, wie, waarom, waarmee, wanneer (= vragende voornaamwoorden) of, dus, daar, ergens, nergens, noch, desondanks, eens, dan, op de flets (bijwoorden en bepalingen van plaats), dan is dit de volgorde van een zin. Dus eerst bepaling + persoonsvorm + persoonlijk voornaamwoord + rest van de zin + infinitief.

Bijwoorden van plaats of tijd en vragende voornaamwoorden: ... + PV + O + .. + infinitief

3. ... wij naar de stad willen gaan.

Als op de puntjes woorden staan als mits, indien, toen, daar, aangezien, hoewel, terwijl, nadat, tenzij, toen, voordat, alvorens, dan spreken we van een **ondergeschikte zin**. Dus eerst onderschikkende bepalingen + persoonlijk voornaamwoord + rest van de zin + infinitieven.

Onderschikkend: ... + O + ... + PV + infinitief

Where is the place of the conjugation of the verb and the infinitives?

In the Dutch language the verbs do have an other place comparing to the English, Spanish and French languages. The Dutch language is like the German language. The sentence structure is different to the English, because in the English language the conjugated verb and the infinitives are directly behind eachother without interruption, in contrast to the Dutch language. In Dutch there are three different ways to construct the sentence, depending on how the sentence begins, there is an other sequence of the conjugations and the infinitives of the verbs.

In Dutch the infinitives 'jump' to the end of the sentence, I call this 'hoppen'. The infinitives 'hoppen' to the end of the sentence. This is what most foreigners do wrong and for that reason this subject will be explained.

See bookmark

Fill in the words written below the examples and you get the right sequence. There are three ways of how to do so, if you begin the sentence with ...

1. ... willen naar de stad gaan.

Fill in the words: ik, jij, hij, zij, u, het (enkelvoud / single), wij, jullie, zij / ze (meervoud / plural) (these are the *persoonlijke voornaamwoorden*) and want, en, maar, doch, of, immers, kortom (these are conclusion-words) followed by the persoonlijke voornaamwoorden.

They are called coordinating words (= nevenschikkend)

So: coordinating words + personal pronouns + conjugation + rest of the sentence + infinitive(s)

So shortly: O + PV + ... + infinitive(s)

2. ... willen wij naar de stad gaan.

Fill in the words: 's morgens, 's middags, 's avonds, 's nachts, na het eten, in de zomer (conditions of time), soms, vaak, wel, toch, altijd, nooit meer, evenmin, bovendien, intussen, misschien, hoe, wat, waar, waarom, waarmee, wanneer and other (?) question-words, or conclusion words: dus, daar, ergens, nergens, noch, desondanks, eens, op de fiets (conditions of places).

These are called adverbs (= bijwoorden en bepalingen van tijd en plaats)

So: adverbs + conjugation + personal pronouns + rest of the sentence+ infinitive(s)

So shortly: ...PV + O + ... + infinitive(s)

3. ... wij naar de stad willen gaan.

Fill in the words: als, mits, indien, toen, daar, aangezien, doordat, hoewel, terwijl, nadat, tenzij

These are called subordinated words (= onderschikkend)

So: subordinated words + personal pronouns + rest of the sentence + infinitive(s)

So shortly: ... + O + ... PV + infinitive(s)

Attention!

O = subject, the one who or what does: I, you, he ,she, it, we, the animal, the car, etcetera

PV = conjugated form of the verb, the one that changes / conjugates: loop, loopt, lopen...

Infinitief = infinitive, the whole verb without conjugation / changing: lopen, zitten, eten, gaan

3 Regelmatige en onregelmatige werkwoorden (Regular and irregular verbs)

Welke tijden kennen we in de Nederlandse taal?

Werkwoorden kun je vervoegen (veranderen) naar verschillende tijden: nu, toen / gisteren en morgen. Dit noemen we:

de tegenwoordige tijd (nu)

de verleden tijd (toen / gisteren)

de toekomstige tijd (morgen of volgend jaar)

We maken een verschil in het vervoegen van een **regelmatig** of een **onregelmatig werkwoord**. Een onregelmatig werkwoord is een werkwoord dat volgens de standaardregels wordt vervoegd zoals het ook met alle andere regelmatige werkwoorden wordt gedaan.

Dit werkwoord noemen we een **zwak werkwoord**, want het verandert bijna niet maar heel zwakjes. Een voorbeeld is:

- pakken, pakte(n), gepakt

Een werkwoord dat heel erg verandert noemen we een onregelmatig werkwoord of een **sterk werkwoord**. Een sterk werkwoord verandert sterk, dus heel veel. Een voorbeeld is:

- lopen, liep(en), gelopen.

We hebben in onze taal zo een 150 onregelmatige -of sterke werkwoorden, alle andere werkwoorden zijn regelmatige -of zwakke werkwoorden.

Which tenses do we have in the Dutch language?

You can conjugate (change) verbs into different tenses (times / moments): now, then / yesterday and tomorrow. We call them:

tegenwoordige tijd (nu) - the present tense (now)

verleden tijd (toen / gisteren) - the past tense / preterit (then / yesterday)

toekomstige tijd (morgen / volgend jaar) - the future (tomorrow / next year)

We do make a difference to the conjugation of a regular verb or an irregular verb. A regular verb is a verb that can be conjugated according standard rules, we call these verbs **zwakke werkwoorden** (literally: weak verbs); weak because they do change only a little bit weak. An example is:

-pakken, pakte(n), gepakt

A verb that do change a lot is called a **sterk werkwoord** (literally: strong verb), because it changes strongly. An example is:

-lopen, liep(en), gelopen

We do have some 150 irregular - or strong verbs, all the other verbs are regular - or weak verbs.

In de volgende hoofdstukken zijn de verschillende tijden als volgt verdeeld:

- Hoofdstuk 4: alle werkwoorden (regelmatige en onregelmatige) vervoegen in de tegenwoordige tijd (*ott*)
- Hoofdstuk 5: de regelmatige werkwoorden vervoegen naar de verleden tijd
- Hoofdstuk 6: de regelmatige werkwoorden vervoegen naar de voltooid tijd (*vtt / vvt*)
- Hoofdstuk 7: de onregelmatige werkwoorden vervoegen naar de verleden tijd
- Hoofdstuk 8: de onregelmatige werkwoorden vervoegen naar de voltooid tijd (*vtt / vvt*)
- Hoofdstuk 10: alle werkwoorden vervoegen naar de toekomstige tijd (*ttt / vttt / vvtv*)
- Chapter 4: all verbs (regular-and irregular verbs to conjugate into the present / *tegenwoordige tijd (ott)*)
- Chapter 5: regular verbs to conjugate into the past tense / preterit / *de verleden tijd (ovt)*
- Chapter 6: regular verbs to conjugate into the present perfect / past anterior / *de voltooid tijden (vtt / vvt)*
- Chapter 7: irregular verbs to conjugate into the past tense / preterit / *de verleden tijd (ovt)*
- Chapter 8: irregular verbs to conjugate into the present perfect / part anterior / *de voltooid tijden (vtt / vvt)*
- Chapter 10: all verbs to conjugate into the future / *de toekomstige tijd {ttt / vttt / vvtv}*

4 Regelmatige werkwoorden vervoegen in de tegenwoordige tijd (Conjugate regular verbs into the present tense)

Hoe vervoeg je werkwoorden in de tegenwoordige tijd?

We kennen een **onvoltooid tegenwoordige tijd (ott)** en ook een **voltooid tegenwoordige tijd (vtt)**. Het woord onvoltooid betekent dat het nog niet is gebeurd, het is nog niet voltooid, het gebeurt nú. Je kunt deze onvoltooid tijd herkennen aan géén vervoeging van het werkwoord *hebben* of *zijn*, tenzij een vorm van hebben of zijn de persoonsvorm is. Bijvoorbeelden van de onvoltooid tegenwoordige tijd:

- ik loop, ik werk, ik heb, ik ben, wij lopen, wij hebben, wij zijn

De voltooid tegenwoordige tijd ziet er zo uit:

- ik heb gelopen, ik heb gewerkt, ik heb gehad, ik ben geweest, wij hebben gelopen, wij hebben gehad, wij zijn geweest

Bij de voltooid tegenwoordige tijd zie je wél een vervoeging van het werkwoord *hebben* of *zijn*. Zo maken we ook de voltooid verleden tijd:

-ik had gelopen, ik had gewerkt, ik had gehad, ik was geweest, wij hadden gelopen, wij hadden gewerkt, wij hadden gehad, wij waren geweest

The present indicative is a tense without a conjugation of the verbs *hebben* or *zijn*:

- ik loop, jij loopt, hij loopt / zij loopt, wij lopen, jullie lopen, zij / ze lopen

This is called the **onvoltooid tegenwoordige tijd**. The **voltooid tegenwoordige tijd** is the composed tense: the present or past perfect tense. This tense does have a conjugation with the verbs *hebben* or *zijn*:

- ik heb gelopen, jij hebt gelopen, hij heeft gelopen, wij hebben gelopen (in the present perfect) and

- ik had gelopen, jij had gelopen, wij hadden gelopen (in the past perfect)

Wat is de onvoltooid tegenwoordige tijd (ott)? (What is the present indicative?)

Een zin staat in de onvoltooid tegenwoordige tijd als iets zich afspeelt in het nu, bijvoorbeeld:

- Ik loop naar de kamer - dat betekent dus dat ik nu, op dit moment, naar de kamer loop óf het is niet belangrijk wanneer het gebeurt.

In een ander voorbeeld schrijven en spreken we in de tegenwoordige tijd omdat het niet belangrijk is wanneer iets precies gebeurt, bijvoorbeeld:

- Ik houd niet van vis - het is niet belangrijk wanneer de ik-persoon niet van vis houdt, want die houdt nooit van vis.

Hoe maken we de tegenwoordige tijd van een werkwoord?

De tegenwoordige tijd van een werkwoord kunnen we als volgt maken:

We nemen het hele werkwoord - de infinitief noemen we dit. We halen de laatste twee letters *-en* weg. Wat we nu overhouden, noemen we de **stam** van het werkwoord. De stam van het werkwoord is meestal de ik-vorm. Maar er zijn uitzonderingen, want we mogen daarbij niet de klank laten veranderen. Zo is bijvoorbeeld de stam van de volgende werkwoorden:

- loop (van lopen); bij *lopen* hoor je namelijk een lange oo-klank en die mag je niet veranderen dus wordt de stam van *lopen*: loop
- eet (van eten); zo ook met *eten*, je hoort een lange ee-klank dus wordt de stam van *eten*: eet
- bak (van bakken); bij *bakken* hoor je een korte a-klank en dus wordt hier de stam: bak, maar zonder dubbele k, want in het Nederlands kan een woord niet eindigen op dezelfde dubbele medeklinker.

Overige uitzonderingen:

Bij werkwoorden die eindigen op -ven en -zen-, zoals *leven* en *verhuizen*, is er een verschil tussen de stam en de ik-vorm. Hier zou de stam volgens de standaardregels moeten eindigen op -v of -z, maar dit verandert in: leef en verhuis.

Met behulp van de stam van het werkwoord maken we de onvoltooid tegenwoordige tijd (ott).
lopen - de stam is: loop, want in lopen hoor je een lange oo-klank.

With the help of the basic-form / stem we can make the present tense.
lopen - the basic-form is: loop, because we hear a long oo-sound.

Enkelvoud / singular:

- ik loop	- loop ik?
- jij / je loopt (+ -t)	- loop jij / je? (zonder -t)
- hij loopt (+ -t)	- loopt hij? (+ -t)
- zij / ze loopt (+ -t)	- loopt zij / ze? (+ -t)
- u loopt (+ -t)	- loopt u? (+ -t)
- het loopt (+ -t)	- loopt het? (+ -t)

Meervoud/ plural:

wij lopen	- lopen wij?
jullie lopen	- lopen jullie?
zij / ze lopen	- lopen zij / ze?

Zo gaat het met alle werkwoorden, zo ook met het werkwoord *baden*.
Baden - de stam is: baad, want in baden hoor je een lange aa-klank,

So also with all the other verbs.

The basic-form is: baad, because you hear a long aa-sound in the verb.

Enkelvoud / singular

- ik baad wij baden
- jij / je baadt
- hij baadt
- zij / ze baadt
- u baadt
- het baadt

Meervoud / plural:

- jullie baden
- zij / ze baden

Attentie!

Let op: er is dus één uitzondering in het rijtje hierboven als je er een vraagzin van maakt, namelijk: **baad je / jij?** - dus zónder -t.

Pesten - de stam is: pest

Bij het werkwoord *pesten* komt er geen extra -t bij in de tegenwoordige tijd, want zoals net al is gezegd kan een woord in het Nederlands niet eindigen op dezelfde dubbele medeklinker.

With this verb *pesten* there will be no extra -t in the present indicative, cause in Dutch a word can not end at the same double consonant.

Enkelvoud / singular

ik pest
jij / je pest
hij pest
zij / ze pest
u pest
het pest

Meervoud / plural

wij pesten
jullie pesten
zij / ze pesten

N.B

Het werkwoord *mogen* is een uitzondering. In de 3^e persoon: **geen -t** .

Attention!

The verb *mogen* is an exception. In the 3rd person singular: **no extra -t** .

Mogen -de stam is: mag

Enkelvoud / singular

ik mag
jij mag (**geen extra -t**)
hij mag (**geen extra -t**)
zij / ze mag (**geen extra -t**)
u mag (**geen extra -t**)
het mag (**geen extra -t**)

Meervoud / plural

wij / we mogen
jullie mogen
zij / ze mogen

En dus: mag jij? (geen extra -t)

In werkwoorden van Engelse herkomst blijft de stam gespeld en geschreven volgens de regels van de Engelse spelling, tenzij de uitspraak is vernederlandst. Dit betekent dat de zogenaamde uitspraak -e blijft staan In bijvoorbeeld.

- ik time, overrule, race, recycle.

Maar deze -e is voor de uitspraak niet nodig in bijvoorbeeld:

- Ik chook, Ik cruis. ik douch, ik hous, ik leas, ik promoot, ik scoor, ik typ.

Dit betekent ook dat een dubbele medeklinker aan het einde van de stam blijft staan in:

- ik baseball, ik call en ik pass.

Maar niet in:

- Ik yel, ik gril, ik volleybal.

Zit voor meer uitleg over 'nieuwe werkwoorden' hoofdstuk 26 van deel I.

Wandelen:

- ik wandel
- jij / je wandelt, wandel jij / je?
- hij / zij / u / het wandelt
- wij / jullie / ze wandelen

Houden:

- ik houd
- jij / je houdt, houd jij / je?
- hij / zij / u / het houdt
- wij / jullie / zehouden

Timen:

- ik time
- jij / je timet, time jij / je?
- hij / zij / u / het timet
- wij / jullie / ze timen

Douchen:

- ik douch
- jij / je doucht, douch jij / je?
- hij / zij / u / het doucht
- wij / jullie / ze douchen

Als *jij* of *je* áchter de persoonsvorm staat, komt er geen -t áchter te staan, dus:

- wandel jij / je?, houd jij / je?

Dit komt voor in een vragende zin.

If *jij* or *je* stands behind the verb, there will be no extra -t , so:

- wandel jij / je?, houd jij / je?

This is the case in a question-sentence.

In the verbs of English origin, the basic-form keeps the same as in the English language, unless the pronunciation has become 'dutchted'. This means that the so called pronunciation -e stays there, like in:

- ik time, ik overrule, ik race, ik recycle

But this -e is not necessary in for example:

- ik chook, ik cruise, ik douch, ik hous, ik leas, ik promoot, ik scoor, ik typ

This means that also the double consonant at the end of the basic form keeps remained like in:

- ik baseball, ik call, ik pass

But not in:

- ik yel, ik gril, ik volleyball

See for more about the new verbs chapter 16 of part I.

Attentie!

Pas op als het woordje *je* áchter de persoonsvorm staat, zoals in de zin:

- Wandelt je zus? Houdt je zus van dieren?

Hier komt wél een -t áchter de stam, want *je* is hier niet het onderwerp, maar een bezittelijk voornaamwoord. Het betekent **jouw** zus:

- Wandelt jouw zus? Houdt jouw zus van dieren?

Het volgende ezelsbruggetje kun je gebruiken om te kijken of het woord achter de persoonsvorm een bezittelijk voornaamwoord is of niet: geef antwoord op de vraag:

- Bloedt je vinger? Ja, mijn vinger bloedt.

Je verandert dan in *mijn* en is dus een bezittelijk voornaamwoord. Er komt dus wél een -t achter de stam .

Attention!

Take care if *je* stands behind the verb like in:

- Wandelt je zus? Houdt je zus van dieren?

Because here *je* means *jouw* (your). Translated: is your sister working? Does your sister like animals?

If you doubt, change *je* it into *zijn* (his) or *haar* (her). So we do the same with the following sentence:

- Bloedt je vinger? Ja mijn vinger bloedt.

This is a good mnemonic device, to remember!

5 Regelmatige werkwoorden vervoegen in de verleden tijd (ovt) (Conjugate regular verbs into the past tense or preterit)

Wat is de onvoltooid verleden tijd (ovt)?

Een voorbeeld van een zin in de onvoltooid verleden tijd is:

- Ik wachtte in de kamer - dit betekent dat de situatie zich in de verleden tijd voordeed, dus het gebeurde toen.

wanneer we deze zin in de tegenwoordige tijd zouden schrijven. dan zou het als volgt zijn:

- Ik wacht in de kamer.

Een **onvoltooid** verleden tijd betekent dat er **geen** vervoeging met het werkwoord *hebben* of *zijn* in de zin staat. Behalve dan als een vervoeging van *hebben* of *zijn* als enige werkwoord in de zin voorkomt en zichzelf de persoonsvorm zijn. Kijk maar naar het voorbeeld.

- Ik heb een hond - dit is geen voltooid tijd, want in deze zin is *heb* zelf de persoonsvorm.

We noemen dit de onvoltooid tijd.

- Ik heb een hond gehad - is wel een voltooid tijd. We noemen dit de voltooid tegenwoordige tijd. Zo ook de zin:

- Ik had een hond gehad - dit is ook een voltooid tijd, maar dan de voltooid verleden tijd.

Dit kun je zien aan het woord *had* in *had gehad*.

Een voltooid verleden tijd heeft wél een vervoeging van *hebben* of *zijn* in de zin erbij staan.

Zie voor meer uitleg over de voltooid tijd hoofdstuk 6 en 8 van deel 1.

What is the past tense or preterit?

A sentence in the preterit or past tense is *onvoltooid* (not completed) because it has no conjugation with the verb *hebben* or *zijn* unless these words are not used as an active verb conjugation. Like in:

- *Ik heb een hond* - is translated: I have a dog. This is not completed, *onvoltooid tijd*, because here we use the present indicative and not the composed tense. Another example is:

- *Ik geef zijn hond te eten* - is translated: I feed his dog. The word *zijn* is a possessive pronoun (his) and is not a conjugation of the verb *zijn* (to be).

- *Ik heb een hond geslagen* - is translated: I have beaten a dog. This is *voltooid tijd*, so it is completed. This is a present perfect indicative tense, a conjugation with the verb *hebben*.

See for more about the perfect tense chapter 6 and 8 of part I.

Hoe maken we de onvoltooid verleden tijd van een werkwoord?

We maken de onvoltooid verleden tijd van een werkwoord op twee manieren, want we kennen in de Nederlandse taal twee soorten werkwoorden. We kennen een regelmatig werkwoord (R) en een onregelmatig werkwoord (*). In dit boek kun je aan de tekens (R) en (*) altijd direct zien of het om een regelmatig of een onregelmatig werkwoord gaat.

Werkwoorden kunnen we dus onderverdelen in twee groepen:

I regelmatige werkwoorden, we noemen deze ook wel zwakke werkwoorden

II onregelmatige werkwoorden, we noemen deze ook wel sterke werkwoorden

I regular verbs, we also call them 'weak verbs'

II irregular verbs, we also call them 'strong verbs'

We do make the preterit or past tense in two ways, because we do know two kind of verbs in the Dutch language. There are the regular verbs (R) and the irregular verbs (*). You can recognize these verbs to the signs (R) and (*) .

Uitleg over de onvoltooid verleden tijd van de onregelmatige werkwoorden vind je in hoofdstuk 7.

See for the preterit or past tense of the irregular verb chapter 7.

Wat is een regelmatig werkwoord (R)?

We noemen een werkwoord regelmatig als het werkwoord op een regelmatige wijze wordt vervoegd. We vervoegen het werkwoord dan in alle tijden altijd op dezelfde manier. We vervoegen zo een werkwoord volgens vaste regels, stap voor stap. op dezelfde manier.

De regelmatige werkwoorden, ook wel de zwakke werwoorden genoemd, omdat ze maar zwakjes en weinig veranderen, kunnen we onderverdelen in vier groepen. Elke groep kunnen we dan volgens de vaste regels van die groep vervoegen.

What is a regular verb?

We do call a verb regular if such a verb can be conjugated in a regular way. We conjugate such a verb into the preterit or past tense and into the compound tense always in the same way. That is why we do call the verbs regular. We conjugate them according a permanent rule, step by step in the same way.

These regular verbs, also called weak verbs, because they do not change much, are divided into four groups. Each group can then be conjugated in the same way according the rules.

I the maingroup of the regular verbs

I de hoofdgroep van de regelmatige wernwoorden

1. baden - ik baadde - wij baadden
2. pesten - ik pestte - wij pestten
3. jokken - ik jokte -wij jokten
4. halen - ik haalde - wij haalden

In de onvoltooid verleden tijd komt achter de stam van het werkwoord een uitgang:
- de(n) of - te(n), altijd volgens vaste regels of stappen.

The preterit or past tense are always made by using the same extra addition:
- de(n) or - te(n), according the rules.

De zwakke of regelmatige werkwoorden zijn in vier groepen te verdelen:

1. werkwoorden met een eigen -d erin als. baden, antwoorden
2. wertwoorden met een eigen -t erin als; pesten, rusten
3. werkwoorden zonder eigen -d of -t erin maar **wel** een 't kofschip werkwoord, deze krijgen een -t .
4. werkwoorden zonder eigen -d of -t erin en **geen** 't kofschip-werkwoord, deze krijgen een -d.

The regular verbs can be divided into four groups:

1. verbs with a -d at the end of the basic-form like: baden (bad), antwoorden (antwoord)
2. verbs with a -t at the end of the basic-form like: pesten (pest), rusten (rust)
2. verbs without -d or -t but a 't kofschip-verb, these verbs will get a -t .
4. verbs without -d or -t but **NOT** a 't kofschip-verb, these verbs will get a -d.

't kofschip

Als de stam van een werkwoord eindigt op t, k, f, s, ch of p komt er in de verleden tijd -te(n) achter de stam, bijvoorbeeld:

jokken - jok eindigt op -k. dus het is een 't kofschip-werkwoord en wordt als volgt vervoegd in de verleden tijd:

- ik jokte, wij jokten

lachen - lach eindigt op -ch, dus dit is ook een 't kofschip-werkwoord:

- ik lachte, wij lachten

Maar alle werkwoorden die géén 't kofschip-werkwoorden zijn, krijgen -de(n) achter de stam, bijvoorbeeld:

zagen - zaag eindigt op -g, dus is het géén 't kofschip-werkwoord:

- ik zaagde, wij zaagden

grommen - grom eindigt op -m, dus is het géén 't kofschip-werkwoord:

- ik gromde, wij gromden

't kofschip- verbs ends to t, k, f, s, ch, p, an d gets an addition **-te(n)**. For example:

jokken - *jok* ends to -k, so it is a 't kofschip-verb:

- ik *jokte*, wij *jokten*

lachen - *lach* ends to -ch, so it is a 't kofschip-verb:

- ik *lachte*, wij *lachten*

But all NON 't kofschip-verbs gets an addition **-de(n)**. For example:

zagen - *zaag* ends to -g, so it is nota 't kofschip-verb:

- ik *zaagde*, wij *zaagden*

grommen - *grom* ends to -m. so it is nota 't kofschip-verb:

- ik *gromde*, wij *gromden*

Hoe vervoegen we de onvoltooid verleden tijd?

1. Het werkwoord **baden** of andere werkwoorden waarvan de stam eindigt op een -d zoals: antwoorden, verantwoord, enzovoort, wordt als volgt vervoegd in de onvoltooid verleden tijd:

baden - de stam is: baad (antwoord, verantwoord)

- ik baadde

- wij baadden

- jij / je baadde

- jullie baadden

- hij baadde

- zij / ze baadden

- zij / ze baadde

- u baadde

- het / men baadde

2 Het werkwoord **pesten** of andere werkwoorden waarvan de stam eindigt op een -t zoals: loten, rusten, lusten, enzovoort, wordt als volgt vervoegd in de onvoltooid verleden tijd:

pesten - de stam is: pest (loot, rust, lust)

- ik pestte
- jij / je pestte
- hij pestte
- zij / ze pestte
- u pestte
- het / men pestte
- wij pestten
- jullie pestten
- zij / ze pestten

3. Het werkwoord **jokken** of andere werkwoorden waarvan de stam eindigt op k, f, s, ch of p zoals: stoffen, lassen, pochen, dippen, enzovoort, wordt als volgt vervoegd in de onvoltooid verleden tijd.

jokken - de stam is: jok (stof, las, poch, dip)

- ik jokte
- jij / je jokte
- hij jokte
- zij / ze jokte
- u jokte
- het / men jokte
- wij jokten
- jullie jokten
- zij / ze jokten

4. Het werkwoord **halen** of andere werkwoorden die **geen -d of -t** in het werkwoord hebben staan en waarvan de stam NIET eindigt op k, f, s, ch of p is géén 't kofschip-werkwoord zoals: zagen, draaien, zweven, lozen, durven, enzovoort, wordt als volgt vervoegd in de onvoltooid verleden tijd:

halen - de stam is: haal (zag, draai, zweev, looz, durv)

- ik haalde
- jij / je haalde
- hij haalde
- zij / ze haalde
- u haalde
- het / men haalde
- wij haalden
- jullie haalden
- zij / ze haalden

Attention!

Zweven / durven

Although the bases of *zweven* is *zweev* and *durven* is *durv*, we do keep the f- sound and because we do not want to end a word to the letter -v in our language, we change it into *zweef* and *durf*. You can say the same about *lozen* of which the bases is *looz*, but In Dutch a word never ends to -z, so we change it into *loos*.

N.B.

De stam van *zweven* is *zweev*, maar omdat we een harde f-klank willen blijven horen en omdat we nooit een woord laten eindigen op een -v maken we er *zweef* van. Hetzelfde geldt voor *lozen*. De stam is *loos*, maar omdat een woord in het Nederlands nooit op een -z eindigt maken we er *loos* van.

- ik zweefde
- jij / ze zweefde
- hij zweefde
- zij / ze zweefde
- u zweefde
- het / men zweefde
- wij zweefden
- jullie zweefden
- zij / ze zweefden

- ik loosde
- jij / je loosde
- hij loosde
- zij / ze loosde
- u loosde
- het / men loosde
- wij loosden
- jullie loosden
- zij / ze loosde

Hoe vervoegen we nieuwe werkwoorden en wat doen we bij twijfelachtige werkwoorden?

De werkwoorden die op -ven en -zen eindigen zoals beloven en verhuizen zijn géén 't kofschip-werkwoorden. Het wordt dus:

beloven

- ik beloof, ik beloofde, wij beloofden, ik heb beloofd

verhuizen

- ik verhuis, ik verhuisde, wij verhuisden, ik ben verhuisd

De werkwoorden die van Engelse afkomst zijn volgen ook deze 't kofschip-regel, alleen kijken we dan niet naar de letters, maar naar de klanken. Als de laatste letter van de stam wordt uitgesproken als een van de medeklinkers uit 't kofschip, komt er -te(n), wordt het anders uitgesproken, dan vervoeg je met -de(n). Bijvoorbeeld:

faxen - fax, we horen een ks-klank, een sisklank, dus -te(n):

- ik faxte, wij faxten

bridgen - bridge, we horen een dzj-klank en dan krijgt het -de(n):

- ik bridgede, wij bridgeden

Zie voor meer uitleg over nieuwe werkwoorden hoofdstuk 26 van deel 1.

How to conjugate new verbs and what do we do with dubious verbs?

The verbs of English origin also follow the 't kofschip-rules, only we do not watch the letters but listen to how it sounds. If the last letter of the basic-form will be pronounced as one of the consonants of 't kofschip, they will be written with -te(n) in any other way it will be written with -de(n). Like in:

faxen - ik fax, we can hear a ks-sound, a sissound so it will get -te(n):

- ik faxte, wij faxten

bridgen - ik bridge, we hear a dzj-sound and it will get -de(n):

- ik bridgede, wij bridgeden

See for more about new verbs chapter 26 of part I.

Meer voorbeelden:

More examples:

checken - checkte(n) - gecheckt

finishen - finishte(n) - gefinisht

barbecuen - barbecuede(n) - gebarbecued hockeyen - hockeyde(n) - gehockeyd

designen - designde(n) - gedesigned

Extra regel!

Een uitzondering zijn de werkwoorden uit het Engels: *briefen* (= snel en kort iemand op de hoogte brengen), *golven* (golf spelen), *surfen* en *leasen* (= een soort huren). Bij deze werkwoorden mag je beide vormen gebruiken, dus:

- ik brief, ik briefde, wij briefden of ik briefte, wij brieften
- ik golf, ik golfde, wij golfdeden of ik golfte, wij golften

Extra rule!

An exception are the verbs of the English language: *briefen* (to brief), *golven* (to golf), *surfen* (to surf) and *leasen* (to lease). With these verbs you can use either one of the forms so:

- ik brief, ik briefde, wij briefden or ik briefte, wij brieften
- ik golf, ik golfde, wij golfdeden or ik golfte, wij golften

Wat is een bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord?

Een bijvoeglijk gebruikt werkwoord kun je herkennen aan het lidwoord dat ervoor staat of aan het zelfstandig naamwoord dat erachter staat. Als een voltooid deelwoord **bijvoeglijk** gebruikt is, dan krijgt het altijd maar één -d of één -t. Voorbeelden zijn:

- de geroeste spijker
- het gestrande schip

Als je niet zeker weet of je te maken hebt met een werkwoord of een bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord, dan kun je de zin vragend maken. Het echte werkwoord komt dan vooraan in de zin te staan. Bijvoorbeeld:

Het gestrande schip trok veel toeristen - trok het gestrande schip veel toeristen?

'Trok' is dus de persoonsvorm in de zin en niet 'gestrande'. Dit is wel een vervoeging van het werkwoord *stranden*, maar het is een bijvoeglijk naamwoord in deze zin en geen werkwoordsvorm. Daarom krijgt *gestrande* slechts één -den geen dubbele d. *Gestrandde* bestaat dus niet.

Als 'strandde' wel de persoonsvorm is in een zin, dan krijgt het natuurlijk wel een dubbele d:

- Het schip strandde op de rotsen (hier is het wel een persoonsvorm, kijk maar:)
- Strandde het schip op de rotsen? (het komt vooraan in de zin te staan en is dus een persoonsvorm en geen bijvoeglijk naamwoord.)

Een bijvoeglijk naamwoord zegt iets meer van een zelfstandig naamwoord, zoals:

- het grote schip (grote is een bijvoeglijk naamwoord en schip een zelfstandig naamwoord)

Dus:

- het gestrande schip (en niet: gestrandde)
- de geroeste spijker (en niet: geroestte)
- de vergrote woonkamer (en niet: vergrootte)

Attentie!

Het is wél - **de uitgeputte vrouw** - omdat je de letterklank van de korte -u niet mag veranderen. In een lange letterklank -uu. Om dit te voorkomen moet de slotmedeklinker worden verdubbeld. Zo ook - **de gewitte voorgevel** - om te voorkomen dat dan 'gewite' in een lange letterklank -i verandert. Als het voor de uitspraak nodig is., moet dus de slotmedeklinker verdubbeld worden.

Zie voor meer uitleg over de schrijfwijze van bijvoeglijke naamwoorden en over de uitspraak hoofdstuk 14 en 22 van deel I.

What to do when a verb is used in an adjective form - an adjective noun?

If the verb is used as an adjective form then it will get one d or t. An adjective form stands before a substantive noun or word, as in:

- the lost ship (here is the verb 'to loose' not a verb but an adjective form 'lost' before a substantive noun or word 'ship').

In the Dutch language the adjective form of a verb with d or t in it, gets only one d or t:

- het gestrande schip (although the verb stranden gets double d if it had been a verb conjugation)

By putting the sentence into the interrogative (asking) form, the conjugation of the verb will come to the beginning of the sentence, example:

Het gestrande schip trok veel toeristen - Trok het gestrande schip veel toeristen?

The conjugation 'trok' comes at the beginning and 'gestrande' will stay on the same place in the sentence, after het and before schip. So it will be:

- het gestrande schip (in stead of *gestrandde*)
- de geroeste spijker (in stead of *geroestte*)
- de vergrote woonkamer (in stead of *vergrootte*)

Attention!

But you will write: *de uitgeputte vrouw*, because of the pronunciation of the lettertone -u must be kept as short -u and not to be changed into a long uu-lettertone.

Also:

- *de gewitte voorgevel*, to forcome the change of the pronunciation of the lettertone -i, the last consonant must be doubled.

See for more about the adjective and the pronunciation chapter 14 and 22 of part I.

6 Regelmatige werkwoorden vervoegen in de voltooid tijd (vtt / vvt) (Conjugate regular verbs into the present and perfect tense)

Wat is de voltooid tijd?

De voltooid tijd is de tijd die reeds voltooid is, het is dus al gebeurd. Je maakt de voltooid tijd met behulp van de werkwoorden hebben of zijn, als volgt: hebben of zijn + een voltooid deelwoord.

Voorbeelden:

- ik heb gepakt
- jij hebt gehuild
- wij hebben opgeruimd

Wat is de voltooid tegenwoordige tijd (vtt)?

Met de **voltooid tegenwoordige tijd** geef je aan dat iets, zoals je er nu tegenaan kijkt, al is gebeurd. In het Nederlands zijn er geen echte regels wanneer je de voltooid tijd mag of zelfs moet gebruiken. Verderop in tekst kun je wél lezen waarom je soms de ene tijd en dan weer de andere tijd gebruikt.

De **voltooid tegenwoordige tijd** maken we door de werkwoorden *hebben* of *zijn* in de tegenwoordige tijd te zetten met een voltooid deelwoord erbij, zoals:

- ik heb gehuild, jij hebt gehuild, wij hebben gehuild, jullie hebben gehuild
- ik ben gepakt, jij bent gepakt, wij zijn gepakt, jullie zijn gepakt.

Hebben en *zijn* zijn beide steeds in de **tegenwoordige tijd** vervoegd: heb, hebt, hebben, ben, bent, zijn. We zetten daarbij het **voltooid deelwoord**: gehuild (van huilen) en gepakt (van pakken).

N.B.

Met een koppelwerkwoord gebruiken we ook een voltooid deelwoord:

- ik **word** gepakt of ik werd gepakt, jij wordt gepakt of word jij gepakt? Jij werd gepakt, hij wordt gepakt, hij werd gepakt, u wordt gepakt, u werd gepakt, wij worden gepakt, wij werden gepakt. jullie worden gepakt, jullie werden gepakt.

Maar ook: hij **schijnt** gestudeerd te hebben, of: de boef blijkt gepakt te zijn.

De werkwoorden *schijnen* en *blijken* zijn ook koppelwerkwoorden, daarom komt er een voltooid deelwoord achter:

Alhoewel een koppelwerkwoord + een voltooid deelwoord geen 'echte' voltooid tijd is, maken we deze vorm toch met een voltooid deelwoord.

De negen **koppelwerkwoorden** zijn: zijn, worden, blijven, blijken, lijken, schijnen, dunken, heten, voorkomen.

Zie voor meer uitleg over de koppelwerkwoorden hoofdstuk 17 van deel 1.

Wat is de voltooid verleden tijd (vvt)?

De **voltooid verleden tijd** maken we door de werkwoorden *hebben* of *zijn* in de verleden tijd te zetten, zoals:

- Ik had gehuild, jij had gehuild, wij hadden gehuild, jullie hadden gehuild, ik was gepakt, jij was gepakt, wij waren gepakt, Jullie waren gepakt.

vervoegingen van de werkwoorden *hebben* en *zijn* staan in de **verleden tijd**: had, hadden. was, waren. We zetten daarbij een voltooid deelwoord (gehuild (van huilen) en gepalet (van pakken)) en daarmee is de vvt gemaakt.

Wanneer gebruiken we de voltooid tijd?

Er zijn geen echte strenge regels, die zeggen wanneer je de voltooid tijd gebruikt (ik heb geslapen) of wanneer je de 'gewone' verleden tijd (ik sliep) moet gebruiken. Meestal gebruik je de voltooid tijd als het helemaal klaar is of wanneer je er niet meer over wilt praten of het niet meer zo belangrijk is.

Als je een spannend verhaal wilt vertellen, kun je beter de 'gewone' verleden tijd gebruiken.

Kijk maar: ... ik stond op en zag ineens iets grots voorbij schieten en toen ...

Wanneer je hier de voltooid tijd zou gebruiken, zou het veel minder spannend klinken en dus minder interessant: ... ik ben opgestaan en heb iets groots gezien dat voorbij geschoten is en toen ...

Maar nogmaals: er zijn geen echte regels voor. Je mag zelf bepalen of je de voltooid of de onvoltooid tijd gebruikt. In de meeste andere talen is dit vaak wel streng en strikt geregeld, in die talen mag je niet zomaar de voltooid tijd gebruiken.

What is the composed tense?

The composed tense - **voltooid tijd** - is made with the verbs **hebben** or **zijn + voltooid deelwoord**, this means: to have or to be + participle, like in:

- ik heb gepakt, jij hebt gepakt, wij hebben gepakt.

The composed tense means that it is already done, it is 'voltooid', it is ready, it is done.

What is the present perfect tense?

We can make the present perfect tense - **voltooid tegenwoordige tijd (vtt)** - by using the verbs *hebben* or *zijn* in the present tense + participle (*voltooid deelwoord*).

Like in:

- ik heb gehuild, jij hebt gehuild, wij hebben gehuild, jullie hebben gehuild, ik ben gepakt, jij bent gepakt, wij zijn gepakt, jullie zijn gepakt.

The conjugated forms of the verbs hebben or zijn are used in the present tense:

- heb, hebt, hebben, ben, bent, zijn

+ the participle: *gehuild* (of the verb *huilen*), *gepakt* (of the verb *pakken*).

Attention!

Also when we use a copula verb, we do make it in the same way with a participle:

- ik word gepakt of ik werd gepakt, jij wordt gepakt of word jij gepakt? Jij werd gepakt, hij wordt gepakt, hij werd gepakt, u wordt gepakt, u werd gepakt, wij worden gepakt, wij werden gepakt. jullie worden gepakt, jullie werden gepakt.

The verb worden is a copula verb. So also:

- hij schijnt gestudeerd te hebben.

- de boef blijkt gepakt te zijn.

Although this is NOT a 'real' present or past perfect tense we do make it in the same way with a participle. The nine copula verbs are: zijn, worden, blijven, blijken, lijken. schijnen, heten, dunken, voorkomen.

See for more about the copulas chapter 17 of part I.

What is the past perfect tense

We can make the past perfect tense - **voltooid verleden tijd** - by using the verbs *hebben* or *zijn* in the past tense + participle (*voltooid deelwoord*). Like in:

- ik had gehuild, jij had gehuild, wij hadden gehuild, jullie hadden gehuild, ik was gepakt, jij was gepakt, wij waren gepakt, jullie waren gepakt.

The conjugated forms of the verbs *hebben* or *zijn* are used in the **past tense**: had, hadden, was, waren werd, werden+ the participle.

When to use the composed tense?

The composed tense means that it already happened. There are no special rules about when you can use the composed tense or when to use the 'normal' past tense, but usually you will use the present and past participle to express that something is completely done and it is not longer a point of discussion or not even important anymore.

Although if you like to tell an excitement story, then it is better to use the 'normal' past tense:

... *ik stond op en zag ineens iets groots voorbij schieten en toen ...*

... when I stood up I suddenly saw something big, it rushed away and then ...

When you use the present and past participle it is less exciting and less important. But there are no special rules, it is up to you to decide. This is often different in other foreign languages.

There they do have strict rules when to use which tense, like in the Spanish language.

Hoe maken we een voltooid tijd?

Bij een regelmatig werkwoord (R) maken we een voltooid deelwoord van de verleden tijd door er -e(n) af te halen en ge- voor te zetten. Bijvoorbeeld:

- **pakte(n)** wordt dan **gepakt**

Zo doen we dat ook met de volgende werkwoorden:

- zetten - zette(n) - gezet
- omzetten - zette(n) om - omgezet
- leggen - legde(n) - gelegd
- openen - opende(n) - geopend
- fietsen - fietste(n) - gefietst

Bovenstaande geldt niet als het werkwoord begint met **be-**, **her-**, **ont-** en **ver-**, **ge-** moet dan worden weggelaten. Zoals:

- bestellen - bestelde(n) - **besteld**
- herstellen - herstelde(n) - **hersteld**
- ontzetten - ontzette(n) - **ontzet**
- vervellen - vervelde(n) - **verveld**

Maar pas ook op met werkwoorden die beginnen met: **aan-**, **door-**, **mis-**, **om-** en **over-**, want die krijgen **soms wel** en **soms niet ge-** ervoor:

- doorkijken - doorgekeken
- doorzien - zag(en) door - doorgezien, maar er is ook:
- doorzien - doorzag(en) - doorzien, bovendien hebben ze ook elk een andere betekenis dus Je mag ze niet met elkaar verwarren.
- omvallen - omgevallen, maar het is wel:
- omvatten - omvat (zonder ge-)
- overzien - overgezien, maar er is ook:
- overzien - overzien

Een andere bekende uitzondering is:

- **vernissen** - **verniste(n)** - **gevernist**

zie voor de regelmatige werkwoorden deel II en 5.

How to make the composed tense?

- pakken - pakte(n) - gepakt

we make this participle of the past tense **pakte(n)** without -e(n) + ge- before.

So also:

- zetten - zette(n) - **gezet**

- omzetten - zette(n) om - **omgezet**

- leggen - legde(n) - **gelegd**

- fietsen - fietste(n) - **gefietst**

Except if the verb begins with **be-, her-, ont-, ver-** these are without ge- like:

- bezetten - bezette(n) - bezet

- herstellen - herstelde(n) - hersteld

- ontzetten - ontzette(n) - ontzet

- verzetten - verzette(n) - verzet

But some verbs are very special, some of them they do get a ge- and some of them they do NOT get ge-, if they do begin with: **aan-, door-, mis-, over-** like:

- aanschouwen - aanschouwde(n)- aanschouwd (without g-)

- doorzien - zag(en) door - doorgezien, but we do also have a verb:

- doorzien - doorzag(en) - doomen

- omvallen - omgevallen, and there is:

- omvatten - omvat (without ge-)

- overzien - zagen(en) over - overgezien, and the verb

- overzien - overzag(en) - overzien

These verbs - *doorzien, doorgezien or doorzien* and *overzien, overzien or overgezien* - they do have another meaning in both ways, so do not mix them up.

We do have another famous exception:

- vernissen - verniste(n) - vernist, this is the only ver- verb with ge-.

Ook voor het maken van een voltooid deelwoord kennen we vier groepen werkwoorden:

1. werkwoord waarvan de stam eindigt op -d: baden - **baadde(n)** - **gebaad**

2. werkwoord waarvan de stam eindigt op -t : pesten - **pestte(n)** - **gepest**

3. een 't kofschip-werkwoord wordt zoals : jokken - **jokte(n)** - **gejokt**

4. geen 't Kofschip-werkwoord wordt zoals: halen - **haalde(n)** - **gehaald**

Also for making the participle we do divide them into four groups:

1. verb from which the basic ends on a -d: baden - **baadde(n)** - **gebaad**

2. verb from which the basic ends on a -t : pesten - **pestte(n)** - **gepest**

3. a 't kofschip-verb becomes like in: jokken - **jokte(n)** - **gejokt**

4. not a 't Kofschip-verb becomes like in: halen - **haalde(n)** - **gehaald**

Attentie!

Soms kun je niet horen of er een -d of een -t aan het eind komt. Je kunt het woord dan in gedachte verlengen, dan hoor je duidelijker een -d of een -t zoals:

- gehoord - de gehoorde mededelingen

Je kunt dan duidelijk een -d horen.

Attention!

Sometimes it is not clear to hear whether or not it is a -d or -t at the end. By lengthen the conjugated word it will give the solution.

- gehoord - wij hoorden (heard - we heard) or - de gehoorde mededelingen (the heard announcements)

7 Onregelmatige werkwoorden vervoegen in de verleden tijd (ovt) (Conjugate irregular verbs into the past tense or preterit)

wat zijn onregelmatige werkwoorden?

De werkwoorden die in de **verleden tijd** wél van klank veranderen, heten **onregelmatige werkwoorden** of **sterke werkwoorden**. We noemen ze onregelmatig, omdat ze niet volgens de standaard regels vervoegd worden en we noemen ze sterke werkwoorden, omdat ze sterk veranderen in de verleden of in de voltooid tijd.

What is an irregular verb?

The 'strong' verbs or irregular verbs they do change strongly, often in the old and former way of our language. There are no permanent rules but they have to be learnt by heart, although there are some groups-divisions of verbs with the same changes that can be made.

Hoe vervoegen we onregelmatige werkwoorden naar de onvoltooid verleden tijd (ovt)?

Onregelmatige werkwoorden hebben geen vaste regels bij het vervoegen naar de verleden tijd of naar de voltooid tijd. Onregelmatige werkwoorden en hun vervoegingen moeten uit het hoofd worden geleerd. Wel zijn er een paar groepsindelingen te maken van werkwoorden die op dezelfde wijze veranderen, zoals:

How to conjugate irregular verbs into the past tense or preterit?

The verbs which change their sound in the past tense or in the present or past perfect tense are called irregular verbs ('strong verbs'). They are 'strong' because they do not keep the old and former way of the past time moulding. Irregular verbs and their conjugations have to be learnt by heart and they do not have permanent rules, although there can be made some groups to divide of verbs with the same changes of sound. Examples:

a verandert in **oe** / **a** changes into **oe**

- vragen - vroeg(en) - gevraagd
- jagen - joeg(en) - gejaagd

i verandert in **o** / **i** changes into **o**

- vinden - vond(en) - gevonden
- springen - sprong(en) - gesprongen

ij verandert in **ee** of **e** / **ij** changes into **ee** or **e**

- lijken - leek / leken - geleken
- kijken - keek / keken - gekeken

hele werkwoord + **ge** + **klankverandering** / infinitive + **ge** + **change of sound**

- komen - kwam(en) - gekomen
- hangen - hing(en) - gehangen

Soms is een werkwoord maar voor een gedeelte onregelmatig of is het alleen onregelmatig in de verleden tijd, en soms is alleen het voltooid deelwoord onregelmatig.

Sometimes a verb is only partly irregular, sometimes it is only in the past tense irregular or sometimes they are just in the participle of the present and past perfect irregular.

- vragen - vroeg(en) - gevraagd (alleen de verleden tijd is onregelmatig / only the past tense is irregular)

- wreken - wreekte(n) - gewroken (alleen het voltooid deelwoord is onregelmatig / only the participle is irregular)

In de **verleden tijd** bij de **onregelmatige werkwoorden ***) maken we onderscheid tussen vervoegen in **enkelvoud** en in **meervoud**:

Enkelvoud: ik, jij / je, hij, zij / ze, u, het, men

Meervoud: wij / we, jullie, zij / ze

In the past tense / preterit of the **irregular verbs ***) we do have two possibilities for the conjugations:

Singular: ik, jij / je, hij, zij / ze, u, het, men

Plural: wij / we, jullie, zij / ze

hebben

Enkelvoud / Singular: ik had, jij had, je had, hij had, zij had, ze had, u had, het had, men had

Meervoud / Plural: wij hadden, we hadden, jullie hadden, zij hadden, ze hadden.

Zo doen we het ook met / So we do also with:

vragen

Enkelvoud: vroeg, ik vroeg, jij vroeg, hij vroeg, u vroeg

Meervoud: vroegen, wij vroegen, jullie vroegen, zij vroegen

komen

Enkelvoud: ik kwam, jij kwam, hij kwam, u kwam

Meervoud: kwamen, wij kwamen, jullie kwamen, zij kwamen

aankomen

Enkelvoud: ik kwam aan, jij kwam aan, etc.

Meervoud: wij kwamen aan, etc.

Zie voor een overzicht van onregelmatige werkwoorden verdeeld in groepen met gelijke verandering het grammicaal compendium in hoofdstuk 9 van deel 1.

See for a summary of irregular verbs divided into groups with the same changes (grammatical compendium) chapter 9 of part I.

8 Onregelmatige werkwoorden vervoegen in de voltooid tijd (vtt / vvt)

Conjugate irregular verbs into the present and past perfect tense

Zie ook deel IV: de hoofdgroepen van de onregelmatige werkwoorden
see also part IV - the main groups of the irregular verbs

Het voltooid deelwoord van een onregelmatig werkwoord

Het voltooid deelwoord is meestal ook onregelmatig bij een onregelmatig werkwoord. soms lijkt de vervoeging in de voltooid tijd niet op de verleden tijd en soms ook niet op het infinitief van een werkwoord. De voltooid deelwoorden moeten dan ook uit het hoofd worden geleerd. Wel zijn er een aantal duidelijke groepen met dezelfde klankveranderingen, die op dezelfde wijze veranderen naar de verleden tijd of het voltooid deelwoord. Aan het einde van deze paragraaf is een overzicht van de onregelmatige werkwoorden in groepen die dezelfde klankverandering hebben. Dit heet met een mooi woord een grammaticaal compendium.

The participle of an irregular verb

The present and past perfect participles of the irregular verbs are also irregular. Sometimes the conjugation is so different, that it is impossible to see where it belongs to. The participle does not look the same, not to the past tense neither to the infinitive of the verb.

They have to be learnt by heart, although there are groups with the same change of the sound of verbs. They are changing in the same way into the past tense or into the present and past perfect tense. At the end of this paragraph there is a summary of these irregular verbs. We do call such a list a grammatical compendium.

De voltooid tegenwoordige tijd (vtt) en de voltooid verleden tijd (vvt)

We kennen in de Nederlandse taal een voltooid tegenwoordige tijd en een voltooid verleden tijd, wat is het verschil?

De **voltooid tegenwoordige tijd** betekent dat we de voltooid tijd maken met het werkwoord *hebben* en / of *zijn* in de **tegenwoordige tijd**:

- Enkelvoud: ik **heb** gezien (**heb** is de tegenwoordige tijd van *hebben*), jij hebt gezien, hij heeft gezien, zij heeft gezien, ze heeft gezien, u heeft gezien, het heeft gezien, men heeft gezien.
- Meervoud: wij **hebben** gezien, we hebben gezien, jullie hebben gezien, zij of ze hebben gezien.

We maken de voltooid tegenwoordige tijd als volgt:

Een vorm van **hebben** of **zijn** in de tegenwoordige tijd + een **voltooid deelwoord**

De **voltooid verleden tijd** betekent dat we de voltooid tijd maken met het werkwoord *hebben* en *zijn* in de **verleden tijd**:

- Ik **had** gezien (**had** is de verleden tijd van *hebben*), Jij had gezien, hij had gezien, zij had gezien, ze had gezien, u had gezien, het had gezien, men had gezien
- Meervoud: wij **hadden** gezien, we hadden gezien, jullie hadden gezien, zij of ze hadden gezien.

Wij gebruiken de voltooid verleden tijd vooral om iets dat eens is gebeurd toch te benadrukken. Zo kunnen we zeggen dat het wel heel erg belangrijk was en nog steeds is. Bijvoorbeeld in de zin:

-De politie vraagt aan de mensen, wie heeft toen iets gezien?

Dan kun je antwoorden: 'ik zag iets' of 'ik heb iets gezien' of 'ik had iets gezien'

Door de voltooid verleden tijd te gebruiken maak je de woorden iets krachtiger, het heeft meer overtuigingskracht. Maar echte regels zijn er niet voor.

The present perfect and the past perfect

We do have a present perfect tense and a past perfect tense, what is the difference?

The **present perfect tense** means that we use the verbs *hebben* and *zijn* in the present tense:

- Singular: ik **heb** gezien (**heb** is the present conjugation of *hebben*), jij hebt gezien, hij heeft gezien, zij heeft gezien, ze heeft gezien, u heeft gezien, men heeft gezien.
- Plural: wij **hebben** gezien (**hebben** is the present conjugation of *hebben*), we hebben gezien, jullie hebben gezien, zij or ze hebben gezien.

The **past perfect tense** means that we use the verbs *hebben* and *zijn* in the present tense:

- Singular: ik **had** gezien (**had** is the present conjugation of *hebben*), jij had gezien, hij had gezien, zij had gezien, ze had gezien, U had gezien, het had gezien, men had gezien.
- Plural: wij **hadden** gezien (**hadden** is the present conjugation of *hebben*), we hadden gezien, jullie hadden gezien, zij or ze hadden gezien.

Although we do not have real rules when to use which tense, we do use the past perfect tense, if we do want to express strongly our believe about what we did or what we have seen in the past. For example if the police asks the people: 'Who did see what happened?'

You can answer: 'ik zag iets' or 'ik heb het gezien' or 'ik had het gezien', this past perfect tense is more strong and is therefore more convincing.

hebben + a participle

ik heb, ik had
jij / je hebt, heb jij?, jij / je had
hij heeft, hij had
zij / ze heeft, zij had
u heeft, u had
het heeft, het had
men heeft, men had
wij / we hebben, wij hadden
jullie hebben, jullie hadden
ze / zij hebben, ze hadden

zijn + a participle

ik ben, ik was
jij / je bent, ben jij?, jij / je was
hij is, hij was
zij / ze is, zij was
bent, u was
het is, het was
men is, men was
wij / we zijn, wij waren
jullie zijn, jullie waren
zij / ze zijn, ze waren

Hoe maken we een Voltooid deelwoord?

Het maken van een voltooid deelwoord, van een onregelmatig werkwoord, gaat **soms** net zoals bij een regelmatige werkwoord. Toch zijn er veel uitzonderingen op de regels.

De meeste voltooid deelwoorden worden gemaakt door -ge- ervoor te zetten:

hangen - gehangen

zien - gezien

geven - gegeven

Maar met werkwoorden met voorzetsels ervoor - zoals aan- af- door- her- mis- om- over- etc - moet je oppassen, deze krijgen soms wél ge- ervoor maar soms ook niet.

Wél ge- / with ge-:

aanhangen - aangehangen

aanzien - aangezien

aangeven - aangegeven

Géén ge- / without ge-:

aanbidden - aanbeden

omgeven - omgeven

omhangen - omhangen

weerstaan - weerstaan

Beide optie mogelijk, zonder én met ge- / with and without ge-:

voorzeggen - voorzegd en voorgezegd

overzien - overzien en overgezien

How to make participles?

Sometimes the participle can be made like to a regular verb. although there are many exceptions. The most participles are made by putting ge- before:

hangen - gehangen

zien - gezien

geven - gegeven

But be careful to verbs with a preposition - like aan- af- door- her- mis- om- over- etc. These verbs, sometimes they do get a ge- before some do not get ge- before. See the verbs above.

Deze voltooid deelwoorden staan in het hoofdstuk van de onregelmatige werkwoorden: het grammaticaal compendium, dit is een groepenoverzicht van de onregelmatige werkwoorden.

These participles are written in the chapter of the irregular verbs: the grammatical compendium, this is a summary of groups of irregular verbs.

9 Onregelmatige werkwoorden in de voltooid tijd (Irregular verbs in the perfect tense)

Wat is een grammaticaal compendium?

Een grammaticaal compendium is een mooi woord voor een overzicht, een lijst met werkwoorden, die op dezelfde manier worden vervoegd. Hierna volgt het overzicht van de onregelmatige werkwoorden *) in groepen. Deze groepen zijn van werkwoorden die op dezelfde manier worden vervoegd, dus die dezelfde verandering van klank hebben. In dit overzicht staan alleen de hoofdgroepen opgeschreven, tenzij het een uitzondering betreft. Bij zo een hoofdgroep horen ook andere werkwoorden, die op dezelfde manier worden vervoegd, zoals:

- nemen - nam / namen - genomen

Dit kan ook worden:

- afnemen - nam/ namen af - afgenomen

- doornemen - nam / namen door - doorgenomen

- innemen - nam/ namen in - ingenomen, etc.

What is a grammatical compendium?

Here is a list of the irregular verbs divided into groups. These groups are of the verbs which are conjugated in the same way, so they do have the same sound changes in it.

In this overview only the main groups are written down, unless they are an exception. To such a main group be/ong also other verbs, which are conjugated in the same way, like for example:

- nemen - nam/ namen - genomen

This can also become:

- afnemen - nam / namen af - afgenomen

- doornemen - nam/ namen door - doorgenomen

- innemen - nam / namen in - ingenomen, etc.

grammaticaal compendium (grammatical compendium)

De betekenis van het **R**-teken dat soms achter het werkwoord staat, betekent dat er van dit werkwoord ook een regelmatige uitvoering of vorm bestaat. Het werkwoord is dan zowel een onregelmatig *) als ook een regelmatig werkwoord (R). Bijvoorbeeld:

- beraden - beried(en) - beraden **R**

betekent dat er ook een regelmatige vorm bestaat, namelijk:

- beraden - beraadde(n) - beraden.

! betekent: pas op! Dit is een uitzondering van de groep

betekent: er bestaat ook een regelmatige vervoeging van dit werkwoord.

The meaning of **R**-sign behind the verb, means that this verb does have an irregular form*) as well as a regular form (R). See the example above.

! means: Attention! This is an exception of the group.

means there is also a regular conjugation of this verb.

groep: werkwoorden + ge- ervoor (group: verbs + ge- before)

Aanwassen	waste(n) aan	aangewassen
bakken	bakte(n)	gebakken
bannen	bande(n)	gebannen
barsten	barste(n)	gebarsten
braden	braadde(n)	gebraden
laden	laadde(n)	geladen
malen	maalde(n)	gemalen
scheiden	scheidde(n)	gescheiden
spannen	spande(n)	gespannen
vouwen	vouwde(n)	gevouwen
wassen	waste(n)	gewassen
weven	weefde(n)	gewassen
zouten	zoutte(n)	gezouten

groep: werkwoorden + ge- ervoor + klankverandering (group: verbs + ge- in front + sound change)

bekomen	bekwam(en)	bekomen
beroepen	beriep(en)	beroepen
bestaan	bestond(en)	bestaan
bezien	bezag(en)	bezien
doorstaan	doorstond(en)	doorstaan
doorzien	doorzag(en)	doorzien
herroepen	herriep(en)	herriepen
herzien	herzag(en)	herzien
komen	kwam(en)	gekomen
misstaan	misstond(en)	misstaan
moeten	moest(en)	gemoeten
mogen	mocht(en)	gemogen
ontkomen	ontkwam(en)	ontkomen
ontstaan	ontstond(en)	ontstaan
ontzien	ontzag(en)	ontzien
overkomen	overkwam(en)	overkomen
overzien	zag(en) over	overgezien
overzien	overzag(en)	overzien
roepen	riep(en)	geroepen
staan	stond(en)	gestaan
vermogen	vermocht(en)	vermochten
verraden	verraadde(n)	verraden
verstaan	verstond(en)	verstaan
verworden	verwerd(en)	verworden
verzien	verzag(en)	verzien
volstaan	volstond(en)	volstaan
voorkomen	voorkwam(en)	voorkomen
voorzien	voorzag(en)	voorzien
weerstaan	weerstond(en)	weerstaan
weten	wist(en)	geweten
worden	werd(en)	geworden
zien	zag(en)	gezien

groep: klankverandering a-i-a
(group: change of sound a-i-a)

begaan	beging(en)	begaan
gaan	ging(en)	gegaan
hangen	hing(en)	gehangen
ondergaan	ging(en) onder	ondergegaan
ondergaan	onderging(en)	ondergaan
ontgaan	ontging(en)	ontgaan
vangen	ving(en)	gevangen
vergaan	verging(en)	vergaan

groep: klankverandering a-ie-a
(group: change of sound a-ie-a)

beraden	beried(en)	beraden R)
beslapen	besliep(en)	beslapen
blazen	blies / bliezen	geblazen
laten	liet(en)	gelaten
ontraden	ontried(en)	ontraden R)
ontslapen	ontsliep(en)	ontslapen
raden	ried(en)	geraden
slapen	sliep(en)	geslapen
vallen	viel(en)	gevallen
verlaten	verliet(en)	verlaten
verslapen	versliep(en)	verslapen

groep: klankverandering a-oe-a
(group: change of sound a-oe-a)

bedragen	bedroeg(en)	bedragen
beslaan	besloeg(en)	beslagen
bevragen	bevroeg(en)	bevroegd R)
dragen	droeg(en)	gedragen
ervaren	ervoer(en)	ervaren
graven	groef / groeven	gegraven
misdragen	misdroeg(en)	misdragen
jagen	joeg(en)	gejaagd R)
ondervragen	ondervroeg(en)	ondervraagd R)
ontslaan	ontsloeg(en)	ontslagen
slaan	sloeg(en)	geslagen
varen	voer(en)	gevaren
verdragen	verdroeg(en)	verdragen
verslaan	versloeg(en)	verslagen
vragen	vroeg(en)	gevraagd R)
waaien	woei(en)	gewaaid R)

groep: klankverandering e-a-e
(group: change of sound e-a-e)

begeven	begaf / begaven	begeven
belezen	belas/ belazen	belezen
betreden	betrad(en)	betreden
eten	at(en)	gegeten
genezen	genas / genazen	genezen
geven	gaf / gaven	gegeven

lezen	las / lazen	gelezen
meten	mat(en)	gemeten
omgeven	omgaf / omgaven	omgeven
overtreden	overtrad(en)	overtreden
treden	trad(en)	getreden
vergeten	vergat(en)	vergeten
vergeven	vergaf / vergaven	vergeven
vermeten	vermat(en)	vermeten
vreten	vrat(en)	gevreten
wezen	was / waren	geweest

groep: klankverandering o-ie-o

(group: change of sound o-ie-o)

belopen	beliep(en)	belopen
doorlopen	doorliep(en)	doorlopen
lopen	liep(en)	gelopen
ontlopen	ontliep(en)	ontlopen
stoten	stiet(en) / stootte(n)	gestoten

groep: werkwoorden met totale veranderingen in de tegenwoordige, verleden en voltooid tijd

(group: verbs with total changes into the present, past, present and past perfect tense)

groep: klankverandering e-a-a

(group: change of sound e-a-a)

bedenken	bedacht(en)	bedacht
brenge	bracht(en)	gebracht
denken	dacht(en)	gedacht
hebben	had(den)	gehad
herdenken	herdacht(en)	herdacht
overdenken	overdacht(en)	overdacht
volbrengen	volbracht(en)	volbracht

groep: klankverandering e-a-a

(group: change of sound e-a-a)

bevelen	beval(en)	bevolen
breken	brak(en)	gebroken
doorbreken	brak(en) door	doorgebroken
doorbreken	doorbrak(en)	doorbroken
nemen	nam(en)	genomen
onderbreken	onderbrak(en)	onderbroken
ontbreken	ontbrak(en)	ontbroken
spreken	sprak(en)	gesproken
steken	stak(en)	gestoken
stelen	stal(en)	gestolen
verbreken	verbrak(en)	verbroken

groep: klankverandering e-e-e
(group: change of sound e-e-e)

reden reedde(n) gereed

groep: klankverandering e-e-o
(group: change of sound e-e-o)

wreken wreekte(n) gewroken

groep: klankverandering e-ie-a
(group: change of sound e-ie-a)

scheppen schiep(en) geschapen R)

groep: klankverandering e-ie-e
(group: change of sound e-ie-e)

heffen hief / hieven geheven
ontheven onthief / onthieven ontheven
verheffen verhief / verhieven verheven

groep: klankverandering e-ei-e
(group: change of sound e-ei-e)

miszeggen miszei(den) miszegd R)
ontzeggen ontzei(den) ontzegd R)
zeggen zei(den) gezegd

groep: klankverandering e-ie-o
(group: change of sound e-ie-o)

bederven bedierf / bedierven bedorven
behelpen behielp(en) beholpen
besterven bestierf / bestierven bestorven
helpen hielp(en) geholpen
onderwerpen onderwierp(en) onderworpen
ontwerpen ontwierp(en) ontworpen
sterven stierf / stierven gestorven
verhelpen verhielp(en) verholpen
versterven verstierf / verstierven verstorven
verwerpen verwierp(en) verworpen
verwerven verwierf / verwierven verworven
werpen wierp(en) geworpen
werven wierf / wierven geworven
zwerfen zwierf / zwierven gezworven

groep: klankverandering e-o-o
(group: change of sound e-o-o)

bedelven bedolf/ bedolven bedolven
bergen borg(en) geborgen
bersten borst(en) geborsten
bewegen bewoog / bewogen bewogen
bezweren bezwoor / bezworen bezworen
delven dolf / dolven gedolven
gelden gold(en) gegolden
kerven korf / korven gekorven
melken molk(en) gemolken

ontgelden
overwegen
schelden
schenden
schennen
schenken
scheren
smelten
treffen
trekken
vechten
vergelden
verzenden
verzwelgen
vlechten
wegen
zenden
zwelgen
zwellen
zwemmen
zweren

ontgold(en)
overwoog / overwogen
schold(en)
schond(en)
schon(nen)
schonk(en)
schoor / schoren
smolt(en)
trof(fen)
trok(ken)
vocht(en)
vergold(en)
verzond(en)
verzwolg(en)
vlocht(en)
woog / wogen
zond(en)
zwolg(en)
zwo(l)en
zwem(men)
zwoor / zwoeren

ontgouden
overwogen
gescholden
geschonden
geschonden
geschonken
geschoren
gesmolten
getroffen
getrokken
gevochten
vergouden
verzonden
verzwolgen
gevlochten
gewogen
gezonden
gezwolgen
gezwollen
gezwommen
gezworen

groep: klankverandering i-a-e

(group: change of sound i-a-e)

aanbidden
bezitten
bidden
liggen
verbidden
verliggen
verzitten
zitten

aanbad(en)
bezat(en)
bad(en)
lag(en)
verbad(en)
verlag(en)
verzat(en)
zat(en)

aanbeden
bezeten
gebeden
gelegen
verbeden
verlegen
verzetten
gezeten

groep: klankverandering i-o-o

(group: change of sound i-o-o)

bedingen
bedrinken
bedwingen
beginnen
beklimmen
beklinken
bespringen
bevinden
bezingen
bezinken
bezinnen
binden
blinken
dingen
doordringen
doordringen
dringen

bedong(en)
bedronk(en)
bedwong(en)
begon(nen)
beklom(men)
beklonk(en)
besprong(en)
bevond(en)
bezong(en)
bezonk(en)
bezoon(nen)
bond(en)
blonk(en)
dong(en)
drong(en) door
doordrong(en)
drong(en)

bedongen
bedronken
bedwongen
begonnen
beklommen
beklonken
besprongen
bevonden
bezongen
bezonden
bezonnen
gebonden
geblonken
gedongen
doorgedrongen
doordrongen
gedrongen

drinken	dronk(en)	gedronken
dwingen	dwong(en)	gedwongen
glimmen	glom(men)	geglimmen
hervinden	hervond(en)	hervonden
herwinnen	herwon(nen)	herwonnen
klirren	klom(men)	geklommen
klinken	klonk(en)	geklonken
krimpen	kromp(en)	gekrompen
omwinden	wond(en) om	omgewonden
omwinden	omwond(en)	omwonden
ondervinden	ondervond(en)	ondervonden
ontginnen	ontgon(nen)	ontgonnen
ontspinnen	ontspon(nen)	ontsponnen
ontspringen	ontsprong(en)	ontsprongen
ontwringen	ontwong(en)	ontwongen
overwinnen	overwon(nen)	overwonnen
ontzinken	ontzonk(en)	ontzonken
schrikken	schrok(ken)	geschrokken R)
slinken	slonk(en)	geslonken
spinnen	spon(nen)	gesponnen R)
springen	sprong(en)	gesprongen
stinken	stonk(en)	gestonken
verbinden	verbond(en)	verbonden
verdringen	verdrong(en)	verdrongen
verdrinken	verdrong(en)	verdrongen
verschrikken	verschrok(ken)	verschrokken
verspringen	versprong(en)	versprongen
verwringen	verwong(en)	verwongen
verzinnen	verzon(nen)	verzonnen
verzwinden	verzwond(en)	verzwonden
vinden	vond(en)	gevonden
weerklinken	weerklonk(en)	weerklonken
winden	wond(en)	gewonden
winnen	won(nen)	gewonnen
wringen	wrong(en)	gewrongen
zingen	zong(en)	gezongen
zinken	zonk(en)	gezonken
zinnen	zon(nen)	gezonnen

groep: klankverandering i-ou-i

(groep: change of sound i-ou-i)

willen	wou(den)	gewild R)
--------	----------	-----------

groep: klankverandering ie-ie-o

(groep: change of sound ie-ie-o)

zieden	ziedde(n)	gezoden
--------	-----------	---------

groep: klankverandering ie-o-o

(groep: change of sound ie-o-o)

bedriegen	bedroog / bedrogen	bedrogen
begieten	begoot / begoten	begoten
beliegen	beloog / belogen	belogen

beschieten	beschoot / beschoten	beschoten
bevliegen	bevloog / bevlogen	bevlogen
bevriezen	bevroom/ bevroren	bevroren
bieden	bood / boden	geboden
doorschieten	schoot / schoten door	doorgeschoten
doorschieten	doorschoot / doorschoten	doorschoten
gebieden	gebood / geboden	geboden
ge nieten	genoot / genoten	genoten
gieten	goot / goten	gegoten
kiezen	koos / kozen	gekozen
liegen	loog / logen	gelogen
onderbieden	onderbood / onderboden	onderboden
ont schieten	ontschoot / ontschoten	ontschoten
ontvliden	ontvlood / ontvloden	ontvloden
overbieden	overbood / overboden	overboden
overgieten	goot / goten over	overgegoten
overgieten	overgoot / overgoten	overgoten
schieten	schoot / schoten	geschoten
verbieden	verbod / verboden	verboden
verdrieten	verdroot/ verdroten	verdroten
vergieten	vergoot/ vergoten	vergoten
verkiezen	verkoos / verkozen	verkozen
verliezen	verloor / verloren	verloren
verschieten	verschoot / verschoten	verschoten
vervliegen	vervloog / vervlogen	vervlogen
vlieden	vlood / vloden	gevloden
vliegen	vloog/ vlogen	gevlogen
vlieten	vloot/ vloten	gevloten
vriezen	vroom / vroren	gevroren

groep: klankverandering o-e-o

(group: change of sound o-e-o)

worden	werd (en)	geworden
--------	-----------	----------

groep: klankverandering o-o-o

(group: change of sound o-o-o)

bekopen	bekocht(en)	bekocht
kopen	kocht(en)	gekocht
verkopen	verkocht(en)	verkocht

groep: klankverandering -oe-e-a

(group: change of sound -oe-e-a)

doen	deed / deden	gedaan
misdoen	misdeed / misdeden	misdaan
ontdoen	ontdeed / ont deden	ontdaan
voldoen	voldeed / voldeden	voldaan

groep: klankverandering oe-o-o
(group: change of sound oe-o-o)

bezoeken	bezocht(en)	bezocht
doorzoeken	doorzocht(en)	doorzocht
onderzoeken	onderzocht(en)	onderzocht
verzoeken	verzocht(en)	verzocht
zoeken	zocht(en)	gezocht

groep: klankverandering ou-ie-ou
(group: change of sound ou-ie-ou)

behouden	behiel(en)	behouden
houden	hiel(en)	gehouden
houwen	hieuw(en)	gehouden
onderhouden	hiel(en) onder	ondergehouden
onderhouden	onderhiel(en)	onderhouden
onthouden	onthield(en)	onthouden
verhouden	verhiel(en)	verhouden
weerhouden	weerhiel(en)	weerhouden

groep: klankverandering u-o-o
(group: change of sound u-o-o)

dunken	docht(en)	gedocht
spugen	spooq / spogen	gespogen R)

groep: klankverandering u-o-u
(group: change of sound u-o-u)

kunnen	kon(den)	gekund
--------	----------	--------

groep: klankverandering u-ou zonder voltooid deelwoord
(group: change of sound u-ou without participle)

zullen	zou(den)
--------	----------

groep: klankverandering ui-o-o
(group: change of sound ui-o-o)

buigen	boog / bogen	gebogen
bedruipen	bedroop / bedropen	bedropen
bekruipen	bekroop / bekropen	bekropen
besluiten	besloot / besloten	besloten
besluipen	besloep / beslopen	beslopen
besluiten	besloot / besloten	besloten
bespuiten	bespoot / bespoten	bespoten
bestuiven	bestoof / bestoven	bestoven
bezuipen	bezoop / bezopen	bezopen
druipen	droop / dropen	gedropen
duiken	dook / doken	gedoken
fluiten	floot / floten	gefloten
kluiven	kloof / kloven	gekloven
kruipen	kroop / kropen	gekropen
luiken	look / loken	geloken
omsluiten	omsloot / omsloten	omsloten
onderkruipen	onderkroop/ onderkropen	onderkropen
ontduiken	ontdook / ontdoken	ontdoken